



Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

рэгіянальная газета

15 снежня 2000 года
№ 50 (295)
Цана ў розніцу 102 рублі

ТУ плюс

Навіны рэгіёна



Хвароба Боткіна крочыць па Вілейшчыне

ВІЛЕЙКА. У некаторых школах горада і раёна часова забаранілі праўдзенне масавых мерапрыемстваў. "Вінаватая" у тым хвароба Боткіна. Найбольш пацярпелых у вілейскай СШ №3, сярэдняй школе ў Вязыні, пачатковай у Ерхах. Да якога тэрміну будзе працягвацца так званы каранцін – невядома.

Аддзел інфармацыі "РГ".

Тэлефон установяць кожнаму

СМАРГОНЬ. У будучым тысячагоддзі кожны смаргонец зможа паставіць кватэрны тэлефон. Прычым зробяць гэта ўсе, хто пажадае і ў першым жа годзе тысячагоддзя.
На сённяшні дзень тэлефоны маюць 80% смаргонцаў (тры тэлефонныя станцыі на 11200 нумароў). У будучым годзе ёмістасць АТС прырасце не менш, як на тысячу нумароў.

Павел МАКЛЮК.

Падарунак дзецям да Новага года

МАЛАДЗЕЧНА. Кінатэатр "Радзіма" прапанаваў на дні зімовых канікулаў абанемент на фестываль "Калядныя казкі".
Цана кінаабанемента (10 фільмаў) 500 рублёў. Звычайны кошт дзіцячага білета на 1 сеанс – 90 рублёў, абанемент дае скідку амаль у 50%.

Аддзел інфармацыі "РГ".

Новы член Саюза пісьменнікаў

МЯДЗЕЛ. Нядаўна рады СП Беларусі папоўніла маладая паэтка **Наталля Казапалянская** (літаратурны псеўданім Капа).
Яна нарадзілася ў Мядзеле. Колькі год настаўнічала ў вёсцы Вузла. Цяпер працуе ў Мінску галоўным архівістам Нацыянальнага гістарычнага архіва. У Наталлі выдадзеная кніга вершаў "Панна Каханка".

Алесь ВЫСОЦКІ.

Міліцыянеры танчылі ды спявалі

ВІЛЕЙКА. На мінулым тыдні прайшоў занальны агляд–конкурс мастацкай самадзейнасці органаў і падраздзяленняў унутраных спраў. Акрамя чатырох калектываў мінскай часткі рэгіёна, прыехалі прадстаўнікі Лагойска, Заслаўя і Стоўбцаў. Кожная з каманд прадстаўляла 30–хвілінную праграму. З жанраў былі задзейнічаныя песня (у тым ліку, аўтарская), гумарэска, гумарыстычная сцэнка і танец. Журы выбірала найбольш цікавыя нумары на фінальны конкурс 22 снежня ў Мінску. Аснову "зборнай" складуць віляйчане – праз тыдзень яны пакажуць 4 нумары.

Аддзел інфармацыі "РГ".

«Расінкай» і «Машуткай» – па хваробах

МЯДЗЕЛ. На Нарачанскім масласырзаводзе ўзнавілі выпуск "Біфілайфа" і пачалі вытворчасць малака "Расінка" і сметаны "Машутка" – прадуктаў з біфідафлорай. Прадукты гэтыя карысныя для ўсіх: яны аднаўляюць мікрафлору кішэчніка.
Новая прадукцыя нятанная: прыкладам, малако "Расінка" у два разы даражэйшае за звычайнае. Таму большасць прадукцыі ідзе на Мінск, бо ў сталіцы людзі нават крыўдавалі, калі на заводзе на пэўны час спынілі выпуск "Біфілайфа".

Алесь ВЫСОЦКІ.

Адмена электрычак



15 снежня
Адпраўленнем 10.58, 13.41 прыбыццём 11.47, 13.49
18, 19 снежня
Адпраўленнем 13.41, 14.35 прыбыццём 11.47, 13.49
20-22 снежня
Адпраўленнем 10.58, 13.41 прыбыццём 11.47, 13.49

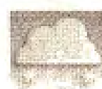
Надвор'е на выхадныя

Субота, 16 снежня

Мінск
-1 – -2°С (уначы)
1 – 2°С (удзень)



Вільня
-1°С (уначы)
3°С (удзень)



Нядзеля, 17 снежня

Мінск
1 – -2°С (уначы)
0 – 3°С (удзень)



Вільня
3°С (уначы)
5°С (удзень)



Вілейская школа мастацтваў можа закрыцца

ВІЛЕЙКА. З новага года месячная плата за навучанне дзяцей, якія іграюць на музычных інструментах, можа ўзрасці мінімум у 4 разы і пераваліць за мяжу 10 тысяч рублёў.

Для параўнання: у Маладзечанскай дзіцячай музычнай школе (ДМШ) за лістапад яна складала, у сярэднім, тысячу сто рублёў (калі не лічыць вучняў падрыхтоўчых класаў). Столькі ж плацяць, прыкладам, і ў Мядзеле.

Адказныя работнікі культуры сцвярджаюць, што сабекошт навучання дзяцей у музычных школах вышэйшы за бацькоўскую аплату. Напрыклад, дырэктар Маладзечанскай ДМШ **Бэці Аўдзеенка** гаворыць, што месячнае навучанне ў гэтай школе каштуе каля 15 тысяч рублёў. Розніцу паміж сабекоштам і бацькоўскай аплатай пакрывае мясцовы бюджэт.

А ў Вілейцы няма гарачай вады, якое ўжо дзе тут мастацтва. Грошы ў бюджэце ў канцы года не знойдзеш днём з агнём, таму памер аплаты павялічваўся ці не ў геаметрычнай прагрэсіі: за верасень – 835, кастрычнік – 2600, лістапад – 3600 рублёў. Некаторыя бацькі хацелі забіраць сваіх дзяцей, але настаўнікі ўгаварылі іх пакуль не рабіць гэтага.

9 лістапада ў Вілейскі райвыканком прыйшла пастанова міністэрства адукацыі, у якой гаворыцца, што кошт аплаты за навучанне павінен вызначацца з улікам усіх выдаткаў. Гэта значыць, што школа павінна будзе існаваць за кошт бацькоўскіх узносаў.

Эканамісты аддзела культуры падлічылі, што да канца года бацькі павінны плаціць па 3600 рублёў. Але з пачатку наступнага года яны вызначаюць розныя лічбы аплаты. Даводзілася пачуць сумы ад 10 да 14 тысяч рублёў штомесячна. Пры такім раскладзе 99% бацькоў не змогуць утрымліваць сваіх дзяцей у музычнай школе.

Канфліктную сітуацыю пакуль зняў ліст з міністэрства культуры, які прыйшоў у Вілейку на мінулым тыдні. У ім цяпер ужо былы міністр культуры зацвердзіў канкрэтную плату за навучанне ў другім паўгоддзі. У залежнасці ад інструмента, кошт вагаецца ад 1200 (домра, цымбалы, балалайка, смычковыя, духавыя і ўдарныя) да 2500 рублёў (фартэпіяна, гітара). Таму да канца года наступіла стабільнасць.

Цяпер бухгалтэрыя робіць пераразлік з улікам таго, што дыферэнцыраваныя цэны ўвайшлі ў сілу з кастрычніка. Тыя грошы, што бацькі заплацілі звыш за новыя цэны, пойдуць на аплату за студзень.

Добра, калі прыйдзе новы загад з міністэрства культуры, дзе будуць вызначаныя фіксаваныя цэны. А загады не абмяркоўваюць, іх трэба выконваць.

Бліжэйшае пасяджэнне Вілейскага райвыканкома адбудзецца 28 снежня. Яго тэмай стане "выкананне бюджэту раёна ў 2000 годзе і аб прагнозе сацыяльна–эканамічнага развіцця раёна і бюджэце на 2001 год".

Юрый КАРПІЦКІ.



Фота Юрыя КАРПІЦКАГА.
У Маладзечанскай дзіцячай музычнай школе дзеці пакуль не засумавалі.

Экспрэс–апытанне віляйчан і маладзечанцаў

Што вы хацелі б атрымаць у падарунак на Новы год?



Інэса Зайцава, майстар ПТВ-87, Маладзечна:
– Нешта канкрэтнае не магу назваць. Прыемна, калі пра цябе памятаюць, а жанчына ўсяму можа знайсці прымяненне.



Тацяна Мароз, навучэнка ПТВ-87, Маладзечна:
– Машыну, пажадана, джып. У мяне ёсць мара – пасля заканчэння вучылішча зарабіць грошы і атрымаць вадзіцельскае пасведчанне.



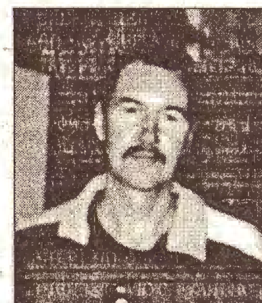
Людміла Юша, старшы судовы выканаўца, Маладзечна:
– Лепшым для мяне падарункам будзе сустрэць Новы год разам з мужам, які цяпер далёка ад сям'і, і дачкой.



Любоў Войнікава, судовы выканаўца, Маладзечна:
– Хачу жывога сабаку. Але я ведаю, што ніхто мне яго не падорыць.



Аляксандр Давідовіч, настаўнік матэматыкі, Маладзечна:
– Хачу, каб жонка мне сына падарыла, але яна нешта не хоча. Асабліва, калі паглядзіць на сённяшнія цэны.



Уладзімір Лісюнін, настаўнік фізкультуры, Вілейка:
– Здароўе дзяцей. Я працую не для таго, каб атрымаць машыну ці дачу. Для мяне галоўнае – дзеці.



Ларыса Севасцьянава, вучаніца 7 класа СШ №3 Вілейкі:
– Моцнае здароўе, шчасце, добрыя адзнакі. І ўвогуле, хачу, каб усё было добра.



Вольга Ярашэвіч, кансультант, Маладзечна:
– Вялікага плюшавага мішку. Прыгожага–прыгожага!

Фотаапытанне падрыхтавалі Яўгенія МАНЦЭВІЧ і Юрый КАРПІЦКІ.

■ КОНКУРСЫ

Як вы сустрэлі Новы год?

Надыходзіць новае тысячагоддзе, і кожны з нас, натуральна, марыць сустрэць яго неяк незвычайна.

Таму "РГ" аб'яўляе фотаконкурс "Як мы сустрэлі Новы год!?". Журы, у першую чаргу, будзе ацэньваць ідэю, незвычайнасць абставінаў, у другую – якасць здымка.

Прымаем усе здымкі – ад зробленых прафесійнай камерай да "мыльніцы". У фармаце здымка таксама не абмяжоўваем, хаця для нас (адпаведна, і для вас, бо чытаць газету вам, а не нам) чым большы здымак – тым лепш.

Калі вы дашляце разам са здымкамі канверт са сваім адваротным адрасам, то атрымаеце іх назад. Публікаваць лепшыя мы будзем у нумарах "РГ" за 5, 12, 19 студзеня. Пераможцу вызначым у першыя дні лютага.

■ ДНІ

15 снежня – 150 год з дня нараджэння М. Судзілоўскага (1850–1930), дзеяча міжнароднага рэвалюцыйнага руху, вучонага–прыродазнаўцы.

17 снежня – Дзень Беларускага кіно

19 снежня – 80 год з дня нараджэння (1920–1996), **М. Шыркова**, беларускага графіка.

20 снежня – Дзень супрацоўнікаў органаў дзяржаўнай бяспекі

160 год з дня нараджэння Казіміра Альхімовіча (1840–1916), жывапісца і графіка.

110 год з дня нараджэння А. Марыкса (1890–1976), беларускага мастака тэатра, графіка, педагога, народнага мастака Беларусі.

21 снежня – 110 год з дня нараджэння М. Аладава (1890–1972), беларускага кампазітара, народнага артыста Беларусі.

■ КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ, ХРОНІКА

Конь і карова засталіся калгаснымі

АШМЯНЫ. Некалькі год таму крадзяжы жывёлы, якую затым перапраўлялі ў Літву, былі даволі частыя. Праз нейкі час яны спыніліся, але нядаўна зноў нагадалі пра сябе.

У калгасе "Прыгранічны" раней судзімы жыхар Літвы ўкраў каня і карову. Неўзабаве начнога візіцёра затрымалі.

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

Начныя «ахоўнікі»

АСТРАВЕЦ. У вучняў Кямелішскай сярэдняй школы з'явілася цяга да ахоўнай сігналізацыі. Уначы яны прабраліся ў памяшканні Кямелішскага рознічна–гандлёвага прадпрыемства і разжыліся датчыкамі ахоўнай сігналізацыі коштам у 90 тысяч рублёў. Само прадпрыемства чамусьці не ахоўвалася.

Мар'ян ВЯНГРОЎСКІ.

■ СТАРЫ АЛЬБОМ

Гісторыя вуліц



Фота з архіва аўтара.

Маладзечна: вуліца Прытыцкага

Гэтая вуліца вядзе ад Цэнтральнай плошчы да вакзала. Назвалі яе ў гонар партыйнага і дзяржаўнага дзеяча Беларусі Сяргея Прытыцкага, пра што сведчыць мемарыяльная дошка, адкрытая 3 ліпеня 1974 года ў дзень 30-годдзя вызвалення Беларусі на доме №25.

За пасляваенныя гады вуліца поўнасцю абнавілася. Раней яна была амаль непраезная, накат дрэў патанаў у гразі, а паабапал цягнуліся дашчатыя тратуары. Уздоўж вуліцы былі падслепаватыя хаціны і баракі.

Некаторыя з іх захаваліся, але ж вуліцу ўжо не пазнаць. Уздоўж яе пасаджаныя дрэвы, пасля вайны пабудаваны Дом гандлю, рэстаран "Папараць–кветка", кінатэатр "Радзіма", будынкі гарвыканкома, палітэхнікума (былога абкома КПБ), цяперашняй музычнай школы (былога гаркома КПБ).

У 80–90 гады частка вуліцы зноў стала непраезная. Гэта адкрыў свае абдымкі "маладзечанскі брадвей", дзе любіць бавіць час моладзь. За кінатэатрам "Радзіма" размясціліся шыкоўныя банкаўскія будынкі.

Алесь РАЛАВЕЦ.

■ ШТО ПІСАЛІ 90 ГОД ТАМУ

У Вілейскім павеце падурнелі птушкі

В. Раўкуцевічы, Віл. губ. Вілейск. пав.

Небывалае надвор'е! Мікола мінуў, а снегу ані відаць. Мокра, але цёпла. На лягчэйшых землях скранулася руць. Мейсцамі людзі і с сохамі павылазілі, а бачыў я аднаго гаспадара, каторы праспаў восень, дык цяпер жыта сеяў. Дарогі – ані праехаць: урваліся заработкі. Пучкі бэзу разбухлі так, як бы думалі распусьціцца. Птушкі і тыя падурэлі: некаторые спрабуюць пеяць, вераб'і збіраюцца на гнёзды, але закладаць іх саромеюцца.

... ун.

М. Валожын, Віл. губ. Ошм. пав.

Жыве ў нас адзін дужа працавіты і рупны чэлавек, Міхась Маеўскі. Ён, не шкадуючы ні сваей працы ні здароўя, вось ужо колькі год працуе над тым, каб наладзіць добры хор пеўчых у Валожыне, і ў канцы гэто яму удалося. Цяпер мы ужо маем аж два хоры у мястэчку: адзін пад камандай Маеўскаго, а другі пад камандай яго вучня Мікалая Накваса. Усе, гледзячы на гэта, дзівуюцца, што просты мужычак беларус, Наквас, кіруе хорам чэлавек у 30.

Янка Зерэцкі.

Першая Беларуская Газэта з Рысункамі «Наша Ніва» №51 ад 16 сьнежня 1910 г.

Падрыхтаваў Алесь ВЫСОЦКІ.

Падпіска не спыняецца

Вы любіце сустракацца па пятніцах з нашай газетай? Зрабіце гэтыя сустрэчы рэгулярнымі – падпішыцеся на "Рэгіянальную" ў любым паштовым аддзяленні. Мы ж абяцаем вам і ў далейшым заставацца вернымі праўдзе. Незалежны погляд на жыццё нашага краю, цікавыя публікацыі па гісторыі, эканоміцы, спорце, займальныя забаўкі і красворды, каляровая праграма тэлебачання – усё гэта вы знойдзеце, разгарнуўшы "Рэгіянальную газету".

Вас чакаюць знаёмыя і новыя рубрыкі і аўтары.

Да сустрэчы ў наступную пятніцу.

Рэдакцыя.

Індывідуальная падпіска індэкс 63212
1 мес. – 570 руб.
3 мес. – 1710 руб.
6 мес. – 3420 руб.

Ведамасная падпіска (з улікам ПДВ) індэкс 63369
1 мес. – 1813 руб.
3 мес. – 5439 руб.
6 мес. – 10878 руб.

Міністэрства сувязі і інфарматыкі Рэспублікі Беларусь
АБАНЕМЕНТ НА ГАЗЕТУ 63212 (63369) (індэкс выдання)
Рэгіянальная газета Колькасць
На 2001 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды (індэкс) (адрас)
Каму (прозвішча, ініцыялы)

ПВ месца літара 63212 (63369) (індэкс выдання)
ДАСТАВАЧНАЯ КАРТАЧКА НА ГАЗЕТУ
Рэгіянальная газета
Кошт падпіскі Колькасць
На 2001 год па месяцах

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куды (індэкс) (адрас)
Каму (прозвішча, ініцыялы)

■ ШКОЛА

Выпускнік Георгій Таразевіч

МЯДЗЕЛ. У суботу ў вёсцы Слабада адзначаць 130–годдзе мясцовай школы. Заснаваная яна была ў 1870 годзе пры мясцовай царкве. За гэты час некалькі разоў змяніліся і мова выкладання, і, зразумела, будынкі. У цяперашні, двухпавярховы, школа пераехала ў 1963 годзе.

Бадай, самы вядомы "слабодскі" выпускнік – палітык **Георгій Таразевіч**, які ў перабудовачны час узначальваў камісію Вярхоўнага Савета СССР. Каля 20 выпускнікоў маюць навуковую ступень. Заўтра збяруцца на ўрачыстасць выпускнікі, ветэраны школы. І ўрокаў для вучняў не будзе: свята ж!

Алесь ВЫСОЦКІ.

Па просьбе Аб'яднанага Камітэта па пошуку і абароне зніклых без вестак ваеннапалонных Злучаных Штатаў Амерыкі грамадскае аб'яднанне "Дыярыуш" прымае ўдзел у пошуку інфармацыі пра амерыканскіх грамадзянаў, што зніклі падчас II Сусветнай вайны і ў наступныя дзесяцігоддзі. З гэтай нагоды "Дыярыуш" звяртаецца да ўсіх, хто штосьці ведае пра амерыканцаў, якія трапілі на тэрыторыю былога Савецкага Саюза і загінулі тут ці ўтрымліваліся ў лагерах і турмах, паведаміць пра гэта.

Любыя дакументы, асабістыя рэчы, а таксама паведамленні, звязаныя са знікненнем амерыканцаў, будуць з вялікай удзячнасцю прынятыя сем'ямі, што цягам доўгіх гадоў нічога не ведалі пра лёс сваіх зніклых бацькоў, мужоў, сыноў, братоў.

Загадзя выказваем глыбокую ўдзячнасць за любую дапамогу і просім інфармацыю дасылаць на адрас: а/с 128, 220064, Мінск. Кант. тэл. (8–017) 2135041; 2436751 office@dyjaryush.org.by

■ БЛІЗКАЯ ГІСТОРЫЯ

Мой радавод: Лёс сям'і ў XX стагоддзі

Конкурс для школьнікаў

Грамадскае аб'яднанне "Дыярыуш" пры ўдзеле Таварыства беларускай мовы імя Францішка Скарыны, Таварыства беларускай школы і Згуртавання Беларускай Шляхты абвяшчае конкурс "Мой радавод: Лёс сям'і ў XX стагоддзі".

У конкурсе могуць браць удзел вучні сярэдніх навучальных устаноў (пачынаючы з 7-га класа), школ, ліцэяў, гімназій, а таксама навучэнцы каледжаў, ПТВ, тэхнікумаў.

Форма конкурснай працы адвольная: сачыненне, эсэ, інтэрв'ю, калаж з фотаздымкаў, фільм і інш. Калі праца нятэкставая (аўдыё–, відэа–, фотаздымкі), да яе павінна быць далучаная пісьмовая частка, якая ілюструе працэс даследавання альбо заключае каментар да крыніцаў.

Працу пажадана пісаць на беларускай мове, яе можна выконваць індывідуальна альбо групай, самастойна альбо з дапамогай куратара.

Да працы абавязкова павінна быць далучаная анкета ўдзельніка з прозвішчам, імем і каардынатамі куратара (пры яго наяўнасці).

Працу трэба дасылаць у адным асобніку да 1 мая 2001 года (дата вызначаецца па паштовым штэмпелі) на адрас: "Блізкая гісторыя", а/с 128, 220064, Мінск.

Вынікі конкурсу будуць абвешчаныя 8 ліпеня 2001 года.

Усю патрэбную інфармацыю, парады і брашуру, у якой падрабязна выкладзены ўмовы конкурсу, можна атрымаць ад сакратара конкурсу **Ірыны Коваль** (па тэлефоне (8–017) 2275109, па пошце: "Блізкая гісторыя", а/с 128, 220064, Мінск.

Жадаем поспехаў!

Кінатэатр «Радзіма»

Вялікая зала, снежань

15 – 17 **"Адно вар'яцкае лета"**, ЗША, камедыя 17-00, 21-30
"Брат–2", Расія, баявік, 2 серыі, акрамя асоб да 16 год 10-00, 19-00
19 – 25 **"Чорная анаконда"**, ЗША, трылер–жах 13-00, 15-00, 19-00
"Амерыканскі пірог", ЗША, камедыя, акрамя асоб да 16 год 17-00, 21-00

Для дзяцей

17 – **"Каралеўства зялёнай паляны"**, прэм'ера паўнаметражнага мультыплікацыйнага фільма 11-00

Кожную пятніцу, суботу, нядзелю – дыскатэка. Для школьнікаў – 17-00, для моладзі – 20-00.

У кінатэатры працуе бар, камп'ютэрныя гульні

Чакаем вас: вул. Прытыцкага, 19

Тэл. **71592** (каса), **70630** (намеснік дырэктара).

У дні зімовых канікулаў кінатэатр «Радзіма» запрашае на фестываль «Калядныя казкі»

У праграме: гульні, віктарыны, сюрпрызы, прагляд лепшых фільмаў

25.12 **"Каляды з Вілі Гавам–2"** 11–00
26.12 **"Прынцэса на гарошыне"** 14–00
27.12 **"Лапы"** 14–00
28.12 **"Залатыя рогі"** 14–00
29.12 **"Паддашкавыя анёлы"** 14–00
31.12 **"Прыгоды пластылінавага свавольніка Гамбі"** 11–00
1.01 **"Краіна малпаў"** 11–00
3.01 **"Русалачка"** 14–00
4.01 **"Прыгоды ў Ізумрудным горадзе"** 14–00
5.01 **"Навагоднія прыгоды Машы і Віці"** 14–00

Цана кінаабанемента 500 рублёў
Абанемент без білетаў несапраўдны.

■ АХОВА ПРАЦЫ

Працоўнае заканадаўства і малы бізнес

МАЛАДЗЕЧНА. Пры праверках прадпрыемстваў малога бізнесу і прадпрымальнікаў, што вядуць сваю дзейнасць у Маладзечанскім раёне, дзяржінспекцыя працы толькі за 11 месяцаў выдала 24 прадпісанні.

У рабоце 25 праверaных суб'ектаў гаспадарання і прадпрымальнікаў зафіксавана 676 парушэнняў патрабаванняў "Правілаў аховы працы і працоўнага заканадаўства". З гэтай прычыны прыпыненая работа 56 машын і станкоў, прымяняліся і эканамічныя санкцыі.

На трох прадпрыемствах адбыліся няшчасныя выпадкі. Два з іх кваліфікуюцца, як цяжкія, а трэці прывёў да смерці чалавека. Хаця ўсяго ад прадпрыемстваў малога бізнесу, большая частка з якіх займаецца вытворчасцю, паступіла за 11 месяцаў 8 актаў аб няшчасных выпадках на вытворчасці.

Недахопы ў арганізацыі аховы працы на прадпрыемствах малога бізнесу Маладзечаншчыны тыя ж, што і ў дзяржаўных. Наймальнікі нават у статутах не пазначаюць сваю адказнасць за ахову працы. Натуральна, няма загадаў, якія б вызначалі і спецыяльных адказных асоб. Мала хто з кіраўнікоў прайшоў атэстацыю ў камісіі пры райвыканкоме.

З усяго можна вызначыць прадпрыемствы, што ўваходзяць у своеасаблівую групу рызыкі. Можна сказаць, што інспектары не здзівяцца, калі менавіта на іх адбудуцца няшчасныя выпадкі.

Стаўленне да наёмных работнікаў адлюстроўвае тое, што на прадпрыемствах малога бізнесу, якія займаюцца вытворчай дзейнасцю, адсутнічае нават пералік работ павышанай небяспекі. А допуск да выканання іх патрабуе навучання па ахове працы. Не кажучы ўжо пра павышаную небяспеку для жыцця і здароўя людзей, занятых на некаторых работах.

Інжынеры па АП ёсць толькі на прадпрыемствах, што працуюць даўно і вядомыя ў рэгіёне, – ААТ "Забудова", "Сельскі будаўнік", МСПМК. Вось і атрымліваецца, што ў ТАА "Вегас" і ААТ "Будкантракт" дапушчаныя да эксплуатацыі няспраўныя дрэваапрацоўчыя станкі, у "Канвэкс–Бел" электразварачныя работы вядуцца на незаземленых апаратах, выкарыстоўваюцца кабелі з парушанай ізаляцыяй.


Фота IREX/ProMedia.
Вывучаем «Правілы аховы працы»?

Словам, арганізацыйныя пытанні па ахове працы на прадпрыемствах малога бізнесу ў раёне рашаюцца нездавальняюча. Таму даведка па выніках праверак дасланая ў пракуратуру і райвыканком.

Вера СУМІНА,
дзяржінспектар працы.

■ ПАШПАРТЫЗАЦЫЯ

Хваляваца не трэба, але пашпарт лепш атрымаць

МАЛАДЗЕЧНА. Апошнім часам па рэгіёне пайшла хваля чутак пра нібыта тэрміновы абавязак атрымаць пашпарт новага ўзору. Маўляў, інакш "вінаватых" будуць вылоўліваць і бязлітасна штрафаваць. Недарэмна ж новае тысячагоддзе надыходзіць. Сітуацыю мы папрасілі пракаментаваць начальніка пашапртна–візавага аддзялення Маладзечанскага ГРАУС Міхаіла Шута.


Фота Дзмітрыя ХАРЫТОНАВА.
Начальнік пашпартна–візавага аддзялення Маладзечанскага ГРАУС Міхаіл Шут.

– Праграма ўсеагульнай пашпартызацыі насельніцтва – маю на ўвазе выдачу новых пашпартоў з сімволікай узору 1996 года – з'яўляецца дзяржаўнай. Пашпарт, натуральна, мець абавязкова, але канкрэтных тэрмінаў завяршэння згаданай праграмы цяпер не існуе. Хаця магу сказаць, што ў бліжэйшы час адпаведнае рашэнне ўрада чакаецца.

– Ці шмат жыхароў Маладзечаншчыны займелі пашпарты новага ўзору?

– На сёння (размова была ў аўторак – аўт.) гэтая лічба складае прыкладна 53,5 %.

– Што параіце астатнім?

– Парэкамендую не бегчы неадкладна і ўсім адразу па пашпарт, але рашэнне варта прыняць. Даўно няма такой краіны, як СССР. Патрэбны новы дакумент і пенсіянерам. Хаця б таму, што спросціцца выезд у Літву, Украіну. Нічога, на жаль, не вядома пра Грузію, дзе Расія ў аднабаковым парадку ўвяла візавы рэжым. Хаця, я не лічу, што ў нас шмат жадаючых туды паехаць.

– Найбольш пытанняў чытачы "РГ" задаюць па выездзе якраз ва Украіну.

– З 1 студзеня ва Украіну магчыма трапіць па нашых нацыянальных пашпартах. Віза не патрэбная, дастаткова штампа "выезд дазволены ва ўсе краіны свету". Дзеці таксама выязджаюць па пашпартах.

– Можа, ёсць яшчэ якія "хітрасці", што тычацца нашай краіны–суседкі?

– Ёсць. Усе грамадзяне Украіны, што пастаянна жывуць па відах на жыхарства ў РБ, аднак не маюць замежных пашпартоў (г. зн., прыехалі да нас да 1997 года) для выезду ва Украіну павінны аформіць нацыянальныя пашпарты грамадзян Украіны. Зрабіць гэта можна ў пасольстве Украіны ў РБ. Акрамя таго, многія грамадзяне Украіны маюць магчымасць займець грамадзянства Беларусі – у адпаведнасці з двухбаковым пагадненнем аб спрошчаным атрыманні. Пасля гэтага яны могуць аформіць беларускі пашпарт. Я пастаянна паўтараю словы "грамадзянін", "грамадзянства", бо без гэтых тэрмінаў мой каментарый будзе недакладны.

– Многія беларусы і цяпер ездзяць за мяжу па агульнаграмадзянскіх замежных пашпартах савецкага ўзору. Колькі яны яшчэ будуць сапраўдныя? Бо ў Еўрасаюз уступае Польшча, таму і там непазбежна спатрэбіцца віза.

– Па 31 снежня 2001 года. Адпаведна не пазней за гэтую дату і прадаўжаем мы іхні тэрмін дзеяння.

Падрыхтаваў
Дзмітрый ХАРЫТОНАЎ.

■ СРОДКІ МАСАВАИ ІНФАРМАЦЫІ

Беларусь на трэцім месцы ў СНД (адзаду)

МІНСК. Месца ў канцы спісу краін СНД вызначыла для нашай краіны работнік Еўрапейскага інстытута сродкаў масавай інфармацыі Джыліян МакКормак. Яна ў рамках інстытута курыруе краіны СНД. А крытэрыем адзнакі стала развіццё недзяржаўнай прэсы.

У першую катэгорыю **Дж. МакКормак** уключыла нашых суседзяў – Расію і Украіну, дзе недзяржаўная прэса развіваецца найбольш дынамічна.

У другой катэгорыі апынуліся Арменія, Малдова, Грузія, Туркменістан і Таджыкістан. Там шмат электронных і друкаваных СМІ, аднак рост альтэрнатыўных абцяжараны малым аб'ёмам рынку і інвестыцый.

У трэцюю катэгорыю трапілі Азербайджан і Казахстан. Нягледзячы на тое, што гэтыя краіны маюць значныя даходы ад экспарту газу, сродкі масавай інфармацыі слаба адчуваюць гэта. Развіццё незалежных СМІ абцяжарана, як і ў нас, бюракратычнымі мерамі: рэгістрацыя, перарэгістрацыя, ліцэнзія.

У апошнюю катэгорыю ўвайшлі Узбекістан і Туркменістан. У першай краіне дзяржаўная прэса каштуе танней у некалькі разоў за недзяржаўную. Палітычным партыям наогул забаронена выпускаць свае газеты.

А ў Туркменістане з 1995 года ўладальнікам усіх недзяржаўных СМІ стаў прэзідэнт **Сапармурат Ніязаў**.

Беларусь, згодна з даследаваннямі Джыліян МакКормак, знаходзіцца паміж трэцяй і чацвертай катэгорыямі. Наша краіна адзначаецца высокай ступенню ўмяшання ўлады ў дзейнасць СМІ. Хаця ёсць краіны, дзе становішча СМІ пакуль яшчэ горш за нашае.

Аддзел інфармацыі "РГ".

Курсы валют НБ РБ

	7 снежня	14 снежня
Долар	1132,00 руб.	1157,00 руб.
Нямецкая марка	511,50 руб.	517,03 руб.
Літ	282,96 руб.	289,18 руб.
Расійскі рубель	40,52 руб.	41,37 руб.
Злоты	256,63 руб.	262,98 руб.
ЕЎРА	1000,40 руб.	1011,22 руб.

«Вулічныя» курсы ў Маладзечне

Долар	1170 – 1200 руб.	1200 – 1220 руб.

Маладзечна. Цэны ў сераду на рынку

Прадукты	Цана (руб.) 06.12	13.12
Курыныя кумпячкі, 1 кг	1700	1700
Кілбаса с/вялен., 1 кг	5100	5350
Сасіскі, 1 кг	1690	1850
Селядзец, 1 кг	1050	1020
Рыс, 1 кг	390	410
Грэчка, 1 кг	470	480
Цукар, 1 кг	555	555
Алей, 1 л	670	670
Яйкі курыныя, 1 дзес.	640	640
Маянэз, 200 г	205	210
Кава "Пеле", 100 г	1200	1200
Шпроты, бляшанка 160 г	390	380
Соус там. «Мінскі», 0,5 л	360	360
Лімоны, 1 кг	1150	1200
Апельсіны, 1 кг	750	770
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	120	140
Капуста, 1 кг	70	80
Хурма, 1 кг	850	800
Сялянскія прадукты		
Смятана, 1 л	900	850
Масла, 1 кг	1800	1800
Тварог, 1 кг	800	850
Малако, 1,5 л	350	350
Яйкі курыныя, 1 дзес.	900	800
Бульба, вялікае вядро	700	600
Морква, 1 кг	100	130
Яблыкі, 1 кг	300	350

■ СПАЖЫВЕЦ

Чытайце правілы тарыфаў і маршрутаў

МАЛАДЗЕЧНА. 4 жыхары горада купілі ў мінскай турфірме авіябілеты па маршруце Варшава–Парыж–Таронта. Акрамя білетаў, трэба яшчэ аформіць візы. А іх гараджане афармлялі ў іншай арганізацыі, якая праз пару тыдняў закрылася.

У варшаўскім аэрапорце беларусы не прайшлі рэгістрацыю. Матывам адмаўлення сталі няправільна аформленыя дакументы: візы аказаліся фальшывымі.

Небаракі звярнуліся ў фірму з просьбай вярнуць грошы. Там адмовілі. Маўляў, турфірма не вінаватая ў тым, што кліенты не змаглі вылецець. Паследавала заява ў таварыства абароны спажыўцоў.

Старшыня таварыства Уладзімір Клешч:

– З юрыстам **Аляксандрам Жураўлёвым** мы склалі прэтэнзію ў турфірму з просьбай вярнуць 1948 долараў (столькі каштуюць 4 білеты). Такое права нам даюць артыкулы 7 і 11 "Правілаў міжнародных паветраных перавозак пасажыраў, багажу і грузаў". Але тут ёсць адзін нюанс. На кожным білеце ёсць штамп: "З правіламі тарыфу і маршрутам азнаёмленыя", дзе нашы кліенты распісаліся. Што напісана ў правілах, яны не гавораць. А там, хутчэй за ўсё, якраз і абгавораныя выпадкі, у якіх пасажыр мае права на частковую ці поўную кампенсацыю нявыкарыстаных авіябілетаў.

Таму не выключана, што гэтая справа дойдзе да суда.

Падрыхтаваў
Юрый КАРПІЦКІ.

«РГ»–СТАТЫСТЫКА

Беспрацоўе ў рэгіёне на 1 снежня

	Колькасць беспрацоўных на 1 снежня	Узровень беспрацоўя
Маладзечна	1292 (+32) чал.	2,2%
Маладзечанскі раён	222 (+17) чал.	0,9%
Астравецкі раён	317 (+3) чал.	2,1%
Ашмянскі раён	149 (+4) чал.	0,8%
Валожынскі раён	180 (+9) чал.	0,9%
Вілейскі раён	497 (+28) чал.	1,6%
Мядзельскі раён	214 (-3) чал.	1,2%
Смаргонскі раён	1109 (-71) чал.	3,3%
Усяго па рэгіёне:	**3980 (+19) чал.**	

У дужках паказана змяненне колькасці ў параўнанні са станам месячнай даўнасці. Рэзка змяншаецца колькасць беспрацоўных на Смаргоншчыне. 2 месяцы таму там іх было 1278 чалавек.

Падрыхтаваў Юрый КАРПІЦКІ.

Самаму важнаму дакументу чалавецтва – 52 гады

10 снежня 1948г. Генеральная Асамблея ААН зацвердзіла і абвясціла бадай самы важны дакумент у сваёй гісторыі – «Усеагульную дэкларацыю правоў чалавека». Ён разглядаўся ў якасці «задачы, да выканання якой павінны імкнуцца ўсе народы і ўсе дзяржавы”.

Сорак восем краін прагаласавалі за Дэкларацыю, восем устрымаліся, але ніхто не прагаласаваў супраць. Тым не менш, пэўны час прынцыпы, закладзеныя ў ёй не мелі рэальнага ўплыву. Як тое ні дзіўна, сацыялістычнаму блоку на чале з СССР і краінам Заходняй Еўропы разам з ЗША было прасцей дамовіцца аб культурным і эканамічным супрацоўніцтве і нават раззбраенні, чым аб такім зразумелым для ўсіх пытанні, як правы чалавека. Менавіта з-за гэтага пункту затрымлівалася падпісанне Заключнага пагаднення Еўрапейскай Нарады, што праходзіла на рубяжы 60-70-х гадоў. Так ці іначай, але простыя людзі аказаліся больш рашучыя за палітыкаў. У розных краінах свету грамадскасць патрабавала ад сваіх урадаў прывесці нацыянальнае заканадаўства ў адпаведнасць з міжнароднымі нормамі па правах чалавека і выконваць іх. Сітуацыя з правамі чалавека у розных краінах выглядала па-рознаму. Сярод краін, дзе праблема парушэння правоў чалавека стаяла найбольш востра, былі Алжыр, В'етнам, Ірак, КНР, КНДР, Куба, Лівія. У многіх з іх сітуацыя і дагэтуль выклікае заклапочанасць. На жаль, цяпер да гэтага сумнавядомага спісу далучылася і Рэспубліка Беларусь.

У Савецкім Саюзе ўпершыню праваабарончы рух заявіў пра сабе ў 1968г., калі ў знак пратэсту супраць акупацыі войскамі Варшаўскага дагавора Чэхаславакіі на Красную плошчу выйшла група грамадзян. За падобную дзейнасць многіх з праваабаронцаў накіроўвалі ў ссылку (як акадэміка А. Сахарава), ці на “лячэнне” у “псіхбальніцы” (як генерала П. Грыгарэнку). Неабходна дадаць, што ў 1973г. СССР ратыфікаваў Міжнародны Пакт аб грамадзянскіх і палітычных правах, створаны на падставе Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека. У 1975г. у Хельсінкі праходзіў чарговы этап Нарады, на якой была падпісаная тая спрэчная частка Пагаднення, прысвечаная грамадзянскім, палітычным, сацыяльным і інш. правам чалавека. Гэтая падзея мела па-сапраўдным важнае значэнне. Сталіца Фінляндыі Хельсінкі стала сімвалам заканчэння “халоднай вайны”і пачатку салідарных дзеянняў чалавецтва ў барацьбе за мірнае супрацоўніцтва і правы людзей. Ад таго моманту шматлікія праваабарончыя арганізацыі сталі называць сябе “Хельсінкскімі”, незалежна ад сваёй нацыянальнай прыналежнасці.

На сённяшні дзень больш чым у ста краінах свету існуюць Хельсінкскія камітэты, групы і фонды, якія аб'яднаныя ў Міжнародную Хельсінкскую Федэрацыю (МХФ). Напэўна, у свеце няма іншай арганізацыі, меркаванне якой па пытаннях, звязаных з праблемай абароны правоў чалавека, лічыцца амаль бясспрэчным.

Уваходзіць у гэту аўтарытэтную арганізацыю і Беларускі Хельсінкскі камітэт (БХК).

Асноўнымі напрамкамі сваёй дзейнасці гэта незалежная, дабрачынная, непалітычная, грамадская арганізацыя вызначае абарону правоў чалавека. БХК дабіваецца удасканальвання нацыянальнага заканадаўства і выканання міжнародных стандартаў па правах чалавека. Арганізацыя выступае супраць гвалтоўных формаў дзейнасці і дабівацца сваіх мэтаў у межах існуючага заканадаўства.

БХК гатовы супрацоўнічаць як з дзяржаўнымі, так і з грамадскімі арганізацыямі і простымі грамадзянамі. Адзіная умова: не разважаць аб правах чалавека, а абараняць іх на самой справе.

Як вам атрымаць нашу дапамогу?

Грамадская прыёмная дае бясплатныя юрыдычныя кансультацыі. Каб яе атрымаць, вам неабходна:

Падаць нам пісьмовую заяву;

Мець дакументальныя доказы таго, што на папярэднія звароты ў дзяржаўныя ўстановы вам далі адмоўны адказ, які вы лічыце неабгрунтаваным, ці ўвогуле не далі ніякага адказу ва ўстаноўлены законам тэрмін.

10 пытанняў, адказы на якія павінны ведаць кожны

1) Што такое правы чалавека?

Правы чалавека – гэта правы на свабоднае і справядлівае жыццё, якімі валодаюць усе людзі. Яны ўяўляюць сабой маральнае права ўсіх людзей прад'яўляць адпаведныя патрабаванні да паводзінаў пэўных асоб і формы ўстройства грамадства. Правы чалавека пералічаныя ў Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека і іншых міжнародных дакументах.

2) Хто надзелены правамі чалавека?

Усе людзі надзеленыя правамі чалавека ўжо таму, што яны людзі. Кожны чалавек павінен валодаць усімі правамі і свабодамі незалежна ад яго расы, колеру скуры, полу, мовы, рэлігіі, палітычных або іншых перакананняў, нацыянальнага ці сацыяльнага паходжання.

3) Якія правы важнейшыя?

Правы чалавека з'яўляюцца непадзельнымі і ўзаемазалежнымі. Нельга падаўляць адныя правы, каб падтрымліваць іншыя. Грамадзянскія, палітычныя, эканамічныя, сацыяльныя і культурныя правы аднолькава неабходныя для забеспячэння дастойнага жыцця.

4) Калі правы чалавека здзяйсняюцца?

Здзяйсненне правоў чалавека наступае тады, калі людзі, якіх гэта тычыцца, атрымліваюць доступ да свабоды і рэсурсаў, гарантаваным правам. Ні доступ да гэтых правоў, ні іх здзяйсненне аўтаматычна не гарантаваныя. Гісторыя сведчыць пра тое, што людзі павінны змагацца за свае неад'емныя правы.

5) Хто адказвае за здзяйсненне правоў чалавека?

Дзяржава нясе асноўную адказнасць і абавязак ахоўваць, падтрымліваць і здзяйсняць усе правы чалавека і асноўныя свабоды. Заўсёды, калі права парушаецца або недастаткова эфектыўна ахоўваецца, гэта тлумачыцца невыкананнем сваіх абавязкаў канкрэтнай асобай або ўстановай.

6) Хто мае права парушаць правы чалавека?

Ніхто не павінен удзельнічаць у парушэнні правоў чалавека і ніхто не можа падвяргацца якому–небудзь пакаранню або пераследаванню за адмаўленне ад удзелу ў гэтым.

7) Ці існуе права дабівацца здзяйснення правоў чалавека?

Усе людзі маюць права патрабаваць такіх сацыяльных умоў, якія абаранілі б іх ад злоўжыванняў і нястач, гарантуючы свабоднае і дастойнае жыццё. Гэтае права абвешчана ў Дэкларацыі аб праве і абавязку пэўных асоб, груп і органаў грамадства падтрымліваць і ахоўваць агульнапрызнаныя правы і асноўныя свабоды.

8) Ці дастаткова прыняцця законаў, каб правы чалавека захоўваліся?

Самі па сабе законы не могуць гарантаваць здзяйсненне правоў чалавека. Без справядлівага адпраўлення правасуддзя законы ў галіне правоў чалавека не маюць ніякай сілы.

9) Які палітычны строй з'яўляецца найлепшым з пункту гледжання правоў чалавека?

Дэмакратыя ўяўляе сабой адзіную форму палітычнага строя, сумяшчальную з усімі пяццю катэгорыямі правоў: эканамічнымі, сацыяльнымі, палітычнымі, грамадзянскімі і культурнымі.

10) Навошта трэба ведаць правы чалавека?

Таму што правы чалавека – гэта Вашы правы.

Цэнтр па вывучэнні Цэнтр па вывучэнні ААН, 2000. Акцыя “Кожны чалавек мае права ведаць пра свае правы”.

Крыніцы: Усеагульная дэкларацыя правоў чалавека; Дэкларацыя аб праве і абавязку пэўных асоб, груп і органаў грамадства падтрымліваць і ахоўваць агульнапрызнаныя правы чалавека і асноўныя свабоды; Даклад аб развіцці чалавека за 2000 год.



Фота IREX/ProMedia

Актывісты праваахоўных цэнтраў раздаюць брашуры на пр. Скарыны ў Мінску ў дзень гадавіны аб'яўлення аб Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека, 10 снежня 2000 года.

Вы хочаце даведацца пра свае правы?

У вас ёсць такая магчымасць. Пачынаючы з 4 снежня, Цэнтр па вывучэнні ААН (праект Праграмы развіцця ААН, Упраўлення Вярхоўнага камісара ААН па справах бежанцаў і Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта) праводзіць акцыю “Кожны чалавек мае права ведаць пра свае правы”. Мэта акцыі – інфармаваць кожнага жадаючага пра яго правы і свабоды, прызнаныя ў асноватворных міжнародных дакументах. Гэтымі дакументамі з'яўляюцца:

- **Усеагульная дэкларацыя правоў чалавека і**
- **Дэкларацыя аб праве і абавязку пэўных асоб, груп і органаў грамадства падтрымліваць і ахоўваць агульнапрызнаныя правы чалавека і асноўныя свабоды.**

– Усеагульная дэкларацыя правоў чалавека была прынятая 10 снежня 1948 года Генеральнай Асамблеяй ААН. Усеагульная дэкларацыя правоў чалавека – гэта асноўны міжнародны дакумент, які абвяшчае неад'емныя і непарушныя правы ўсіх членаў чалавечай сям'і. Яе прызначэнне – служыць “у якасці задачы, да выканання якой павінны імкнуцца ўсе народы і ўсе дзяржавы”. Усеагульная дэкларацыя правоў чалавека патрабуе забеспячэння абароны ад несправядлівых законаў і практыкі на той падставе, што, незалежна ад характару існуючага заканадаўства, людзі надзеленыя пэўнымі правамі ўжо таму, што яны належаць да чалавечай расы. Ніводная дзяржава, якая заяўляе аб сваёй прыхільнасці да захавання правоў чалавека, не можа ігнараваць палажэні Дэкларацыі.

Дэкларацыя аб праве і абавязку пэўных асоб, груп і органаў грамадства падтрымліваць і ахоўваць агульнапрызнаныя правы чалавека і асноўныя свабоды была прынятая Генеральнай Асамблеяй ААН 9 снежня 1998 года. Дэкларацыя абвяшчае права кожнага чалавека – індывідуальна і сумесна з іншымі – імкнуцца ахоўваць і здзяйсняць правы чалавека і асноўныя свабоды. Акрамя таго, Дэкларацыя ўскладае асноўную адказнасць і абавязак ахоўваць і здзяйсняць правы чалавека на дзяржаву.

Для таго, каб бясплатна атрымаць кішэнную кніжку з тэкстамі гэтых дэкларацый, дастаткова прысласць канверт са зваротным адрасам у Цэнтр па вывучэнні ААН (220107, Мінск, вул. Акадэмічная, 25, п. 406). Прымаюцца калектыўныя заяўкі ад любых арганізацый, устаноў і прадпрыемстваў. Арганізацыям, што знаходзяцца ў Мінску, неабходна арганізаваць самастойны вываз кніжак з Цэнтра па вывучэнні ААН. Арганізацыям, якія знаходзяцца ў іншых населеных пунктах, прапануецца ці арганізаваць самастойны выўаз, ці звярнуцца з просьбай аб высылцы іх поштай. У другім выпадку Цэнтр возьме на сябе ўсе паштовыя выдаткі, але колькасць кніжак будзе абмежаваная, а тэрмін дастаўкі – больш працяглы.

Кніжка – гэта ўсяго толькі кніжка. Усеагульная дэкларацыя правоў чалавека – гэта нешта большае, чым проста дэкларацыя. Бо менавіта правы чалавека робяць нас людзьмі. Яны падобныя на паветра. Мы думаем пра іх толькі тады, калі робіцца немагчыма дыхаць. Дык вы хочаце ведаць пра свае правы?

Цэнтр па вывучэнні ААН, 2000.

Мітынг за правы чалавека

МАЛАДЗЕЧНА. Да трохсот чалавек пад сцягамі Еўрасаюза і бела-чырвона-белымі сабралася ў мінулую нядзелю на “круглай пляцоўцы” гарадскога парку на мітынг, прысвечаны 52–й гадавіне Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека.

У адрозненне ад уладаў іншых беларускіх гарадоў мясцовы гарвыканком не стаў чыніць перашкоды грамадзянам у правядзенні мітынгу.

Парушэнні правоў чалавека сталі лейтматывам ці не кожнага выступлення. Большасць прамоўцаў не абмяжоўваліся абстрактнымі фразамі і разважаннямі, а прыводзілі рэальныя факты з нашага жыцця.

Былі сярод прысутных і такія, хто лічыць, што ў Беларусі з правамі чалавека – поўны парадак. Ім таксама было прапанавана слова. У прыватнасці, гэта намагаўся даказаць пенсіянер, які не назваўся.

Але маладыя людзі, апранутыя ў кашулі з выявамі зніклых у Беларусі вядомых людзей наўрад ці былі з ім згодныя, як і большасць з прысутных. “Дзе яны?” было напісана пад партрэтамі Юрыя Захаранкі, Віктара Ганчара, Анатоля Красуцкага, Дзмітрыя Завадскага.

На мітынгу раздавалі брашуры з тэкстам Усеагульнай дэкларацыі правоў чалавека на беларускай і рускай мовах. Асаблівы інтарэс кніжачкі выклікалі ў супрацоўнікаў міліцыі, якія ад пачатку да канца мітынгу вялі відэаздымку.

Арганізавала мерапрыемства мясцовая аб'яднаная апазіцыя, якая знайшла паразуменне яшчэ раней за сваіх сталічных аднадумцаў. Усё прайшло спакойна, таму ўсе бакі засталіся задаволеныя.

Аддзел інфармацыі “РГ”.

У панядзелак, 18 снежня, «Рэгіянальная газета» праводзіць «прамую лінію» з прэзідэнтам і галоўным трэнерам ФК «Маладзечна» Людасам РУМБУЦІСАМ. Запрашаем аматараў футбола тэлефанаваць у Маладзечна 69667 з 15.30 да 17.00.

■ **ВЫХАВАННЕ**

Клубная восень



Фота з архіва ВПК «Юны дэсантнік».

На чарговых зборах. Са зброяй у руках дзяўчаты пачуваюць сябе спакойна і ўпэўнена.

МАЛАДЗЕЧНА. Ваенна–патрыятычнаму клубу "Юны дэсантнік" споўнілася 13. Лічба не бянтэжыць ягоных кіраўнікоў і выхаванцаў.

Прывычным стала правядзенне марш–кідкоў, летніх збораў у палатачных летніках, дзе выхаванцаў на працягу месяца ў лесе вучаць быць моцнымі духам, навучаюць страляць як днём, так і ноччу (па міргаючых мішэнях), падымаюць па трывозе. Юныя дэсантнікі ходзяць ў разведку, пераадольваюць перашкоды, перапраўляюцца праз водныя перашкоды па канатах, на плаўсродках, вучацца вызначаць і праходзіць брод, водзяць матацыкл.

Асобна варта згадаць пра вывучэнне прыёмаў самазахавання, самаабароны, каратэ і рукапашнага бою. Сотні маладзечанцаў могуць сказаць, што спасціглі асновы каратэ менавіта ў клубе "Юны дэсантнік".

Штогод больш за сто членаў клуба прыязджаюць з ляснога летніка дадому стомленыя, але па–сапраўдным шчаслівыя. Праходзіць час, і яны забываюцца, як было ім цяжка. А вось успаміны пра сам летнік застаюцца на ўсё жыццё. У маі яны чакаюць летніх дзён, каб ізноў вярнуцца туды, дзе ім было цяжка, але прыемна.

Кіраўнікі клуба упэўненыя: падлетак, які прайшоў гэтую школу, ніколі не забудзе тыя шчаслівыя дні, якія падарыў ім, яшчэ маленькім, клуб "Юны дэсантнік". Многія з тых, хто прайшоў праз клуб, скончылі вайсковыя навучальныя ўстановы, служылі ў дэсанце ці спецназе.

Чэмпіёнамі Савецкага Саюза і прызёрамі буйных спаборніцтваў былі **Сяргей Плотнікаў, Аляксандр Грамілаў, Дзмітрый Вышыдкевіч, Іван Шафаловіч**, чэмпіёнамі і прызёрамі першынства РБ **Антон Сяляўка, Аляксей Мігура, Леанід Анучкін, Аляксандр Руткевіч, Уладзімір Жэрдзеў, Андрэй Стрыжэўскі, Тацціяна Кісель, Аксана Салагуб, Віялета Самовіч, Ірына Карташэвіч, Кацярына Странкоўская, Марына Казлова** і іншыя.

Адметна, што мы заўсёды знаходзілі падтрымку і разуменне ў бацькоў нашых выхаванцаў. Прыкладам, значна дапамагла правесці палатачны летнік сям'я **Яўгена Кавалёва**.

Калі нехта захоча займацца ў нашай школе-ВПК, заняткі праходзяць па панядзелках, серадах, пятніцах ў 19–00 ў спартзалах СШ №2 і №11. Раніцой заняткі пачынаюцца ў 8–00 па панядзелках, серадах, пятніцах па адрасе: Ф. Скарыны, дом 17 (дом побач з гарадской паліклінікай), 7 паверх, ліфтавы пакой.

Анатоль КАЗЛОЎ, дырэктар ВПК "Юны дэсантнік".

■ **ФУТБОЛ**

«Берасневўцы» разышліся мірам, альбо Другі матч "All Stars"

МАЛАДЗЕЧНА. Да дня нараджэння трэнера ДЮСШ **Анатоля Бераснева** быў прымеркаваны матч паміж яго былымі і цяперашнімі (хлопцамі 1985 г.н., якіх трэніруе разам з **Віктарам Дзмітрачковым**) выхаванцамі. Гулялі ў хакейнай каробцы стадыёна ДЮСШ пры электрычным асвятленні.

13.12 "All Stars" – ДЮСШ-85 5:5

Галы: 1:0 – У. Макоўскі, 2:0 – М. Макоўскі, 2:1 – Ельяшэвіч, 2:2 – Маргун, 3:2 – Мілеўскі, 3:3 – Я. Дзмітрачкоў, 4:3 – М. Макоўскі, 5:3 – У. Макоўскі, 5:4 – В. Дзмітрачкоў, 5:5 – Я. Дзмітрачкоў.

Сустрэча доўжылася 2 таймы па 30 хвілін. Судзіў **Уладзімір Асіпенка**, які сам займаўся ў Бераснева.

За "All Stars" гулялі **Уладзімір і Міхаіл Макоўскія, Андрэй Мілеўскі, Мікалай Абрамовіч, Сяргей Рысік, Дзмітрый Касцюкевіч, Уладзімір Карыцька**. У юнакоў пад наглядам Віктара Дзмітрачкова, які адгуляў увесь матч, выходзілі варатар **Андрэй Вяль**, палявыя **Вадзім Ельяшэвіч, Арцём Маргун, Ягор Дзмітрачкоў, Антон Савіцкі, Павел Смолік, Аляксандр Купрыновіч, Аляксандр Таўстыка, Павел Русакевіч, Сяргей Бажко.**

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ **ФУТБОЛПРАГНОЗ**

Прагнозы гульняў першага раунда

	Першы матч	Матч у адказ	
1. Мілан–Н	2xx2x2x1x2	22111x1x12	112
Аякс–М	2x22x212x2	x21202x212	212
2. Каманда мары	221x1x0112	1221x12x12	112
Гамбург	xx12x11x1x	x1xx111012	112
3. Інтэр–С	xx12x01x1x	x1xx111212	112
AIK	1222122212	1221111210	112
4. ФК БДУ	2012121211	122x211x12	112
ФК Рэал	x122121212	1221011212	112
5. Маладзечна Юн.	2212021212	122121xx12	112
Лімоніум	121x1xx212	12x1xx0112	x12
6. ФК ПЕА			
ФК Клесіна	22121222xx	x221110x12	112
7. Ювентус	22x21x1212	122x122112	212
Рэал (М)	2222121212	12x1222112	122
8. ВЕА	2x1211x111	1xx1xx1112	x12
Ньюкасл Юн.	22221x12x2	x2x12xx212	xx2
9. ФК Маладзечна–2	12x2x22x1x	2221x11xx2	1x2
ФК Бажэна	x2x2111x1x	x221x1xx12	112
10. Рэйнджэрс	1022122212	1221111212	112
Аякс–С	xx12x11x1x	x1xx111012	112
11. Мідлсбро	1212121x10	2x2121x112	212
40–МА	x212122x22	22211xx122	212
12. Бонус	x1x21212xx	x22x1xx11x	112
Глобус	xx1xx212xx	1xxx1x1x1x	112
13. Ліверпуль–1	2222222111	2221122x12	1x2
ФК МБГ–РОКІ	1112121212	1011x11212	212
14. Котбус Энергія	xx12x01x1x	x1xx111x12	112
Зб. Хібары	1212111111	1221211210	x12
15. Рэал	22x21x1212	122x122112	212
Валенсія	1212211212	121x11x202	212
16. Лінолеум	1x1x102x1x	1xxx2xx212	212
ФПК Зеніт	1x121x1x12	1121x1xx12	112

Табло

■ **ВАЛЕЙБОЛ**

МАЛАДЗЕЧНА. У фінальным турніры чэмпіянату Мінскай вобласці гаспадыні пляцоўкі змагаліся за другую выніковую пазіцыю, аднак у ключавым матчы са Старадарожскім раёнам саступілі.

Салігорск	###	3:2	3:0	3:0	3
Старадарожскі раён	2:3	###	3:2	3:0	2
Маладзечна	0:3	2:3	###	3:0	1
Пухавіцкі раён	0:3	0:3	0:3	###	0

Трэнер маладзечанак **Мая Шарыкіна** адзначыла добрыя дзеянні **Анастасіі Тарчыла** і **Алесі Шалухі**.

■ **ЦЯЖКАЯ АТЛЕТЫКА**

МІНСК. Рэспубліканская спартакіяда сярод ДЮСШ (1986-87 г. н.). З 16 каманд-удзельніц выхаванцы смаргонскай ДЮСШ (трэнер **Станіслаў Красоўскі**) занялі чацвертае месца. **Дзмітрый Станкевіч** перамог у вазе да 34 кг, **Аляксандр Нікулін** – да 56 кг. Трэцім быў **Вадзім Войткус** (да 40 кг).

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ **МІЖСЕЗОННЕ**

МАЛАДЗЕЧНА. Адпачынак праводзяць футбалісты, што выступаюць за каманды іншых гарадоў і краін.

Для братоў **Макоўскіх** сёлетні сезон у палтаўскай "Ворскле", кіеўскім ЦСКА, зноў "Ворскле" не склаўся. На наступным тыдні хлопцы едуць у Кіеў да прэзідэнта "Дынама", якому належаць да канца 2002 года, **Рыгора Сукіса**, каб абмеркаваць свой далейшы лёс.

Андрэй Мілеўскі па заканчэнні сезона ажаніўся, а хутка кандыдат у нацыянальную зборную працягне кар'еру ў салігорскім "Шахцёры".

Уладзімір Карыцька, які добра адгуляў у "Тарпеда-МАЗе" і маладзёжнай зборнай, падпісаў кантракт са "Славіяй". Улетку ён паўдзельнічае ў Лізе чэмпіёнаў.

Аляксандр Вяжэвіч дагэтуль на Кіпры, дзе не заўсёды трапляе ў аснову "Саламіны".

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

На гэтым тыдні гуляюць

■ **Футбол**

16.12 Гарняк (Салігорск) – Металург-JP

20.12 18-00 Металург-JP – Энергетык (Орша)

+2=0-0 12-7. У мінулым чэмпіянаце 3:2 на нейтральным полі і 9:5 дома

■ **Баскетбол**

15-17 снежня (птн. - 15.00, сб. - 11.00, нядз. - 9.30), палітэхнікум, фінальныя гульні чэмпіянату Мінскай вобласці сярод жанчын (Маладзечна, Валожынскі р-н, Барысаў, Салігорск).

■ **МІНІ-ФУТБОЛ**

Ці бываюць на пляцоўцы вароты?

10.12 Металург-JP – МАПІД (Мінск) 0:0

Суддзі – Дубіцкі, Жукаў (абодва – Мінск).

Склад: Бахур; Гарнастаеў, Кузняцоў, Максімаў, Сіткевіч, Янель; Агейчык, Гружэўскі, Казяк, Снятко, Шаўчэнка; Кіркіж.

Папярэджанне: Сіткевіч (трэцяе ў сезоне).

Другі матч запар нашы землякі завяршаюць з нулямі на табло. Такім чынам, ужо вызначылася група з шасці каманд, якія павядуць барацьбу за прызавыя месцы. Нікога з іх маладзечанцы абыграць пакуль не здолелі, тры нічые і паражэнне ад "Хемікса". У канцы круга важнейшы дамашні матч з "Дарожнікам", які пайшоў у адрыў.

Сяргей Сафонаў:

– Не атрымліваецца гульня, не атрымліваецца тое, над чым працуем на трэніроўках. Выклікаюць сумненне кандыцыі некаторых футбалістаў, напрыклад, не ў належнай спартыўнай форме **Максімаў, Янель, Агейчык**. Цяпер не лепшы час у нашай каманды, нават назіраецца нейкі комплекс у матчах з моцнымі сапернікамі. Праблема тычыцца мяне, павінен зрабіць высновы, вызначыцца, хто наколькі прафесійна ставіцца да сваёй справы.

Наконт фарм-клуба. У нас цэлая група футбалістаў не мае пастаяннай гульнявой практыкі. Наспела ідэя стварыць фарм-клуб, праз які мы будзем рыхтаваць моладзь для нашай каманды. І паступіла прапанова ад ВСОШ-21. Трэнера **Уладзіміра Ражкова** і дырэктара **Роберта Хмару** я ведаю даўно, мы разам гулялі. "Всошаўцы" выступаюць у першай лізе чэмпінату краіны (мы можам браць любую колькасць іх гульцоў і даваць не больш за тры сваіх), а таксама ў фан-лізе, дзе лідзіруюць. Яны будуць часткова фінансавацца праз Фрунзенскі райвыканком Мінска і часткова праз наш клуб.

Наогул, у нас вялікія планы: напрыклад, стварыць цэлую сетку каманд, якія будуць рыхтаваць гульцоў для нас па нашай жа методыцы. Будзе існаваць такая каманда і ў Маладзечне, і Маладзечанскім раёне. Арганізуецца яна ў бліжэйшы час, гуляць у гэтым сезоне будзе ў гарадскіх турнірах. Відаць, працаваць з ёй давядзецца **Віталю Казяку**. Іншыя вядучыя беларускія каманды таксама ўтвараюць свае фарм-клубы, у нас жа больш грунтоўныя планы на гэты конт.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

■ **БАСКЕТБОЛ**

Дзіцячая баскетбольная ліга набірае абароты

Сёлета зноў ідзе барацьба па пяці намінацыях. Нашых землякоў паменшала – не выставілі свае каманды віляйчане і валожынцы.

Юнакі 1985 года нараджэння. На туры ў Асіповічах каманда ДЮСШ-1 (Смаргонь, трэнер **Валерый Юрчанка**) перамагла СДЮШАР-9 (Гомель), АДЮСШ (Гомель), ДЮСШ (Асіповічы).

Каманды	Ачкі
ДЮСШ-1 (Смаргонь)	6
СДЮШАР-10 (Мінск)	6
АДЮСШ (Гомель)	5
Аўтазаводзец (Мінск)	5
ДЮСШ (Асіповічы)	4
СДЮШАР-10-II (Мінск)	4
СДЮШАР-9 (Гомель)	3
ВАР (Гродна)	3

Завяршыцца аднакругавы турнір у Гомелі 26-29 снежня. Потым у лютым чацвёрка мацнейшых і чацвёрка слабейшых правядуць яшчэ адзін аднакругавы турнір, нарэшце, 21-22 сакавіка адбудуцца матчы плэй-оф.

Юнакі 1986 года нараджэння. На туры ў Оршы каманда ДЮСШ-1 (Смаргонь, трэнер **Сяргей Дурэйка**) перамагла ДЮСШ-2 (Орша) і ДЮСШ (Рэчыца). На дамашнім туры, калі завяршыўся першы круг, былі мацнейшыя за астатніх сапернікаў. Дарэчы, лепшым снайперам тут стаў наш **Сяргей Кандрацэнка** (за 3 матчы 86 ачкоў).

Каманды	Ачкі
ДЮСШ-1 (Смаргонь)	10
ДЮСШ (Светлагорск)	9
АДЮСШ (Гомель)	8
ДЮСШ (Асіповічы)	7
ДЮСШ-2 (Орша)	6
ДЮСШ (Рэчыца)	5

8-11 лютага ў Асіповічах пройдзе другі круг. 24-25 сакавіка – матчы плэй-оф.

Юнакі 1987 года нараджэння. На туры ў Калінкавічах каманда ДЮСШ-1 (Маладзечна, трэнеры **Уладзімір Клямяціч** і **Любоў Філіповіч**) перамагла СДЮШАР-5 (Магілёў), саступіла АДЮСШ (Гомель), ДЮСШ (Асіповічы), ДЮСШ (Калінкавічы) і "Росквіту" (Бабруйск).

Каманды	М	А
ДЮСШ (Калінкавічы)	5	10
АДЮСШ (Гомель)	5	9
ДЮСШ (Асіповічы)	5	8
СДЮШАР-10 (Мінск)	4	7
СДЮШАР-7 (Гродна)	4	7
СШ-3 (Бяроза)	4	7
СДЮШАР-5 (Магілёў)	5	6
ДЮСШ-1 (Маладз.)	5	6
Росквіт (Бабруйск)	5	6
БМЗ (Жлобін)	4	5
ДЮСШ (Барысаў)	4	4

8-10 студзеня ў Магілёве завяршыцца аднакругавы турнір. Потым у лютым збяруцца на аднакругавы турнір шасцёрка мацнейшых і пяцёрка слабейшых. Матчы плэй-оф у сакавіку нашым землякам, бадай, не свецяць.

Дзяўчаты 1986 года нараджэння. На туры ў Бабруйску каманда ДЮСШ-1 (Смаргонь, трэнер **Жанна Грэхава**) перамагла СДЮШАР-9 (Гомель), саступіла "Росквіту" (Бабруйск).

Каманды	М	А
Росквіт (Бабруйск)	2	4
ДЮСШ-1 (Смаргонь)	2	3
СДЮШАР-10 (Мінск)	1	2
СДЮШАР-9 (Гомель)	2	2
Гарызонт (Мінск)	1	1

12-14 снежня ўсе пяць каманд-удзельніц збяруцца ў Смаргоні, каб завяршыць першы круг, а другі пройдзе ў Мінску 25-28 лютага. Плэй-оф запланаваны на 4-5 красавіка.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

ВІНШАВАНКІ

Віншуем любімага сына **Дзмітрыя Апяцёнка** з днём нараджэння! Жадаем здароўя, поспехаў у вучобе, здзяйснення мараў. *Мама, тата, Ірынка.*

Віншую **Вольгу Чабай** з 50-годдзем! Жадаю моцнага здароўя, даўгалецця, сямейнага шчасця і ўсіх даброт. *Валя Захарыч.*

Мілая, любімая мая хросная мама **Аксана Раманаўна**! Віншую з днём нараджэння! Жадаю вечнай маладосці, кахання, быць вясёлай і не сумаваць. *Дачка Віка.*

Віншуем любімую дачушку **Вікторыю Бураву** з днём нараджэння! Жадаем здароўя, доўгіх год жыцця, добрых табе сяброў. *Мама, тата і брацік.*

Віншуем **Аксану Раманаўну Марчук** з днём нараджэння! Жадаем усяго самага добрага: здароўя, бадзёрасці, удач. *Сям'я Бураеых.*

Віншуем **Алену Станіславаўну Найдзіч** з юбілеем! Няхай спадарожнічае табе ў жыцці толькі самае светлае і добрае. *Фаіна Іванаўна.*

Віншуем **Наташу Ількевіч** з 18-годдзем! Жадаем шчасця, здароўя, поспехаў. Заставайся такой жа добрай, мілай і ласкавай. *Родныя з Вілейкі.*

Віншуем з 18-годдзем дарагую дачушку і сястрычку **Вольгу Паўлоўскую**! Жадаем здароўя, шчасця, кахання. *Мама, тата, сястрычка Насця.*

Віця Кульчыцкі! Віншую цябе з 25-годдзем. Жадаю шчасця, здароўя, кахання, святочнага настрою і ўсялякіх даброт у жыцці. *Сяргей.*

Віншуем **Ірыну** і **Валянціна Шарак** з днём нараджэння! Жадаем усяго самага лепшага. *Анатоль і Валянціна.*

Дыяна Капцюх! Віншую цябе з надыходзячым юбілеем. Жадаю усяго самага найлепшага! *Марына Голуб.*

Віншуем **Віцю Кульчыцкага** з 25-годдзем! Жадаем шчасця, здароўя, усмешак, бадзёрасці, радасці ў жыцці. *Сям'я Рогачаў.*

З сярэбраным вяселлем!
Галіне Міхайлаўне і Івану Іванавічу Трацяцкам.

Дарагія нашы мама і тата! Віншуем вас з 25-годдзем сумеснага жыцця. Дзякуй вам за любоў і клопат, за дапамогу і падтрымку. Жадаем моцнага здароўя, радасці, дабрабыту.

Вам шчасця жадаем, матуля і тата,
У дзень юбілею, у вашае свята.
Хваробы ніякай не ведаць ніколі,
Пражыць год да сотні, а можа і болей.
Каб сонца свяціла над галавой,
У доме былі толькі мір і спакой.
Для нас вы адзіныя, родныя ў свеце,
Са святам віншуюць вас дзеці.

З любоўю і павагай дочкі, зяць.

Віншуем
Ніну Якаўлеўну Фёдараву
з 75-годдзем!

За доброту, за понимание,
За материнский твой совет
Тебе желают дети, внуки:
Живи, любимая, 100 лет!

■ ПРОСТА АНЕКДОТ

Выклікаў неяк стары бацька да сябе сыноў. Дае ім дубец і прапануе яго зламаць. Малодшы зламаў, сярэдні зламаў і старэйшы зламаў. Дае пасля гэтага бацька малодшаму звязак дубцоў і зноў просіць зламаць. Як ні пхнуўся малодшы, але не змог зламаць звязак. Тады перадае бацька звязак сярэдняму сыну. І той не адолеў.

– Вось, бачыце, сыны мае, – урачыста і павучальна пачаў стары, перадаючы дубцы старэйшаму.

А старэйшы ўзяў звязак да пераламаў яго.

– От, халера! – раззлаваўся стары бацька. – Цяпер паспрабуй гэтаму бычару што–небудзь мудрае патлумачыць!!

ЗНАЁМСТВЫ

Калі вы адзінокія, адчуваеце цяжкасць у пошуку спадарожніка жыцця, вам дапаможа "Служба знаёмстваў". За даведкамі звяртайцеся па т. у Смаргоні 22463 (да 17⁰⁰). Пасв. ІП №009267 Смаргонскага райвыканкома ад 05.09.2000 г.

Для сур'ёзных адносін пазнаёмлюся з удаўцом 45-55 год. Пра сябе: 44/165, без шк/зв. і жыллёвых праблем, з пачуццём гумару. Маладзечна-4, п/п МС0505502.

Мужчына, 61 год, жадае пазнаёміцца з жанчынай для сяброўства. Маладзечна-7, а/я 57.

Пазнаёмлюся з мужчынам да 39 год, без шк/зв., з МПВ не турбавацца. Маладзечна-7, п/п МС0374202.

Мужчына, 42 гады, без шк/зв., пазнаёміцца з жанчынай для стварэння сям'і. Маладзечна-6, п/п МС0564472.

Пазнаёмлюся з адзінокай жанчынай для сур'ёзных адносін. Пра сябе: 36/165, разведзены, забяспечаны. Маладзечна-1, МС0033116.

Шаноўныя чытачы, калі вы хочаце павіншаваць знаёмых, блізкіх, то высылайце купон з разборліва напісаным тэкстам загадзя. Указвайце дату публікацыі – газета выходзіць па пятніцах. Віншаванні звыш за 15 слоў платныя. Зрабіце прыемнае сваім блізкім – павіншуйце іх праз газету!

Калі вы хочаце размясціць аб'яву аб знаёмстве, калі ласка, указвайце адрас да запатрабавання. Жадаем знайсці сваё шчасце!

Купон 50

да рубрык «Віншаванні» і «Знаёмствы».
Бясплатна змяшчаюцца тэксты аб'ёмам да 15 слоў.
Ананімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

ТЭКСТ

Рэгіянальная газета

ПРОЗВІШЧА, ІМЯ, АДРАС (НЕ ДЛЯ ДРУКУ)

■ КОНКУРСЫ

Зарабі білеты ў кіно



Збіць яблык з самога сябе можна пры дапамозе бумеранга. У гэтым упэўнены **Сяргей Шафаловіч, Юрый Юхневіч, Вадзім Кучко і Людміла Кендыш**, якія і атрымліваюць білеты ў кінатэатр "Радзіма".

На жаль, не магу "апраўдаць" тых, хто прапанаваў іншыя, хаця і рэальныя варыянты збівання яблыка. Сітуацыя была канкрэтная, патрабавалася ж адгадаць дзеянні канкрэтнага Піта Руфа.

Чарговыя пытанні (іх два - каб крыху ўскладніць жыццё чытачам—аматарам кіно) тычацца старадаўнасці.

1. Даўней гэтая зброя шырока прымянялася ў свеце. На Русі яна была папулярная недзе з XII па XVII стагоддзі. Тым не менш, многія чамусьці лічаць яе менавіта рускай зброяй. Адкажыце, як яна звалася і дзе канкрэтна пачала прымяняцца?

2. Які век адмералі сабе самураі?

Пераможцу чакае запрашальны білет на 2 асобы на любы снежаньскі кінасеанс у маладзечанскім кінатэатры "Радзіма". Адказы прымаюцца па тэлефоне 69667 па сераду (20 снежня) уключна або пісьмова (паштовы штэмпель не пазней за 17 снежня).

Лявон ІНЕТНЫ.

■ ХАВАЙСЯ Ў БУЛЬБУ



П'яная гісторыя

Вось што давялося пачуць. Адразу меркаваў, што гісторыя несапраўдная, але пазней высвятліў, што варта расказаць. Ні ў якім разе не спрабую апраўдаць п'яніцу, што болей за рулём, аднак што было – тое было.

Ехаў мужык з дня нараджэння. Там угаварылі кульнуць чарку–другую. Маўляў, ехаць табе недалёка, абыдзецца. Паколькі справа была ўвечары, то не дзіўна, што ўвязалася за ім "даішная" машына. Усё, як належыць: мігалкі, мегафон, "вадзіцель аўтамабіля ВАЗ–2104, спыніцеся!" і г. д.

Здарылася ўсё ля рабочага інтэрната. А ў мужыка бутэлька гарэлкі з сабою была. Спяміў ён: спыніўся ля ўваходу ў інтэрнат і, не выходзячы з машыны, з бутэлькі гэтай на вачах інспектараў дабравата хлебануў. Затым былі дыялог.

– Ты што (далей ішоў пералічэнне бліжэйшай радні) робіш!? Здурнеў?

– Ды вось, мужыкі, разумееце, я ў другую змену адрабіў, жыву з сям'ёй у інтэрнаце, выпіць толькі тут, у машыне, пасля работы і магу. Ну, пакуль, я дахаты пайшоў, спаць хачу.

Уявіце сабе твары інспектараў. Дахаты таму мужыку, праўда, пешшу давялося дабірацца. І не п'е ён ад таго часу за рулём, бо другі раз такі нумар не пройдзе, а рызыкаваць вадзіцельскім пасведчаннем не хоча.

Сямён РАБІНОВІЧ.

■ НЯВЫДУМАНЫЯ ГІСТОРЫІ

Як савецкі сейнер нарабіў шкоды амерыканцам

МАЛАДЗЕЧНА. У савецкія часы шмат чаго хавалі ад грамадскасці. Адну з гісторый "пра гэта" і распавёў мне знаёмы пенсіянер, былы прафесійны рыбак.

Здарылася гэта, калі іх сейнер знаходзіўся ў нейтральных водах. Калі пачалі выцягваць невад з мора, сетка за нешта зачапілася. Лябёдкай падцягнулі наверх і, выцягнуўшы з вады, здзівіліся: працягам невада ішоў даволі тоўсты чорны кабель. На палубу з парадамі, як выпутаць яго з сеткі, выйшаў амаль увесь экіпаж. Але ці то сетка заблыталася грунтоўна, ці то надзейнае лябёдкі было досыць моцнае, выніку гэтыя захады не атрымалі.

Тады за парадаю звярнуліся да разумнага ва ўсіх жыццёвых выпадках боцмана. І той, важна выставіўшы вялізны жывот, басам параіў:

– Прутка кусок! Сячыце яго, заразу!

Сказана – зроблена. Сякеру знайшлі на супрацьпажарным шчыце і з яе дапамогай невад вызвалілі.

З палёгкаю адышлі ад гэтага месца. Увесь экіпаж рыхтаваўся прымаць другую тоню рыбы. Але сітуацыя паўтарылася. Другі раз над вырашэннем той самай задачы ніхто надта не задумваўся. І вось зноў перасечаныя канцы звонка боўтнулі ў ваду. Трэці ж захад за рыбай перашкодзіло зрабіць вельмі інтэнсіўныя радыёперадачы ваенных амерыканскіх караблёў, якія раптоўна запоўнілі дагэтуль маўклівы эфір. Ды амерыканскія самалёты, якія закружыліся над морам, нібыта некага шукаючы.

Капітан сейнера аддаў загад тэрмінова сысці з гэтага квадрата, што і было паспяхова зроблена. Толькі на беразе каманда даведалася, што пасеклі яны не што іншае, як амерыканскі трансатлантычны кабель, які звязваў тэлефоннай сувяззю Еўропу і Амерыку. Для яго вырабу амерыканцы пабудавалі спецыяльны завод–карабель. Да яго падвозілі матэрыялы, а гатовую прадукцыю паступова апускалі ў ваду. Каб у кабеля не было стыкаў, дзе губляўся б тэлефонны сігнал. А тут, бачыш, несладзяванка – пераселі яго звычайнаю сякераю, і нават у двух месцах. Ды й невядома хто!

Кажуць, пасля гэтага рэйса капітана і старшага памочніка спісалі на бераг. І толькі боцман, зрэдку з'яўляючыся на людзях, доўга здзіўляўся новаму кіраўніцтву сейнера: "І ўсё з–за куска прутка!". Але, як і ўся каманда, даў падпіску аб невыдаванні інфармацыі пра здарэнне на тэрмін 25 год.

Алесь РАЛАВЕЦ.

■ НАРОДНЫЯ ПРЫКМЕТЫ



17 снежня – Варвара. Цёплае надвор'е на Варвару прадказвала добры ўраджай ільну летам.
18 снежня – Сава (Саўка). *"Барбара мосціць, Саўка цвікі вострыць, а Мікола прыбівае"*.
19 снежня – Мікола зімовы. Затрымка зімы на Міколу была знакам, што маразы прыйдуць няскора і, наогул, уся зіма будзе "бяспутная".

■ ЯК ЗВАРЫШ, ТАК І З'ЯСІ



Ікра з буракоў

700 г буракоў, 300 г морквы, 100 г алею, 50 г таматнай пасты, 1 цыбуліна, соль, цукар, перац.

Сырыя буракі і моркву абабраць, надзерці на дробнай тарцы або прапусціць праз мясарубку, скласці ў глыбокую патэльню або каструлю з тоўстым дном, уліць алей і тушыць пад накрыўкай на сярэднім агні, часта памешваючы. Калі бурак зробіцца мяккі, дадаць соль і цукар, дадаць падсмажаныя тамат і цыбулю, уліць крыху вады і пратушыць яшчэ хвілін пяць. Пасыпаць молатым перцам. Астудзіць.

Капуста, фаршыраваная кілбасным фаршам

2 невялікія качаны капусты, 300 г кілбасы, 100 г сала, 2–3 звараныя крута яйкі, 1 шклянка варанага рысу, 1 цыбуліна, 50 г маргарыну, 100 г смятаны, зеляніна пятрушкі, соль, перац.

Зрабіць фарш: кілбасу, яйкі, зеляніну пятрушкі дробна пасекчы, дадаць соль, перац на смак, перамяшаць з рысам.

Качаны няшчыльнай капусты абчысціць, выдаліць храпку, адварыць да паўгатоўнасці, даць вадзе сцячы. Калі капуста астыне, адагнуць лісты, на кожны пакласці крыху фаршу, затым надаць качану першапачатковую форму, пакласці яго ў глыбокую каструлю, уліць 0,5 шклянкі гарачай вады са смятанай і дробна пасечанай цыбуляй, падсмажанай на маргарыне, пасаліць, пасыпаць перцам, і тушыць пад накрыўкай на слабым агні 30–40 хвілін. Гатовую капусту выкласці на блюда, нарэзаць, паліць соусам, у якім тушылася капуста. На гарнір можна падаць вараную бульбу, палітую распушчаным маслам.



ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

- Нісан-Прэм'еру, 1992 г. в., 2.0Д. Т. у Вілейцы 74360.
- ВАЗ-2101 па з/ч. Т. у Маладзечне 67728.
- А/м Аўдзі-80, 1990 г. в., 1.8, шэра-зялёны металік, выдатны стан. Т. у Смаргоні 53185.
- Прычэп да л/а. Т. у Маладзечне 71116 (увечары).
- Форд-Скорпіё, 2.5Д, 1986 г. в. Т. у Маладзечне 69682.
- Веласіпед новы, нядорага. Т. у Вілейцы 57445.
- ЗІЛаўскую каробку, батарэю ацяпляльную, трубы розных дыяметраў. Т. у Вілейцы 47259.
- ГАЗ-53, фургон. Т. у Вілейцы 55266.
- Сеат-Ібіцу, 1991 г. в., 1200 см³, бензін, 4 л/100 км, А-76, з Германії, 1450 у. а. Т. у Вілейцы 45376.
- Фольксваген-Пасат, 1984 г. в., дызель. Т. у Вілейцы 61143.
- А/м Мерседэс-Бенц, 1982 г. в., 240-Д, універсал. Т. у Смаргоні 51450.
- VW-Пасат, дызель, 1986 г. в., толькі з Германії, растаможаны. Т. у Смаргоні 53500.
- ЛуАЗ. Т. у Маладзечне 36327, 37620.
- МАЗ-503, цягач + паўпрычэп, дзве восі; каробку-супер. Т. у Маладзечне 51991 (пасля 18^{00}).
- А/м ВАЗ-21063, 1985 г. в., выдатны стан, газ-бензін, сігналізацыя, магнітола, 1000 у. а. Т. у Маладзечне 76686.
- А/м Опель-Амега, 1988 г. в., 1.8Б, г/у, э/з. Т. у Маладзечне 42827.
- Мазду-626, універсал, 1989-90 г. в., дызель, 9 мес. з Германії. Т. у Маладзечне 67732.
- Мерседэс-200, дызель, 1989 г. в., выдатны стан, 167000 км прабег, эл/люк, таніраванае шкло і інш., тэрмінова, 4900 у. а. Т. у Вілейцы 45389.
- БМВ-320, у добрым стане, 1983 г. в., 1200 у. а. Т. у Вілейцы 58835 (пасля 18^{00}).
- Трактар ЮМЗ. Т. у Вілейцы 74391.
- VW-Гольф, 1.6 бензін, 1987 г. в. Т. у Вілейцы 57196.
- Рэно-9, 1.4 бензін, 5КПП, літыя дыскі, выдатны стан. Т. у Вілейцы 52376.
- А/м Рэно, 1983 г. в. Т. у Вілейцы 55953 (пасля 19^{00}).
- ВАЗ-21011 па з/ч. Т. у Маладзечне 63956, Віктар (пасля 16^{00}).
- М/а ФВ-Транспарцёр-Т4, пасажырскі, 1992 г. в., 2.4Д, выдатны стан. Т. у Маладзечне 50432.
- ГАЗ-2410, 1990 г. в., добры стан. Т. у Маладзечне 65926, 67376.
- Аўдзі-80, 1983 г. в., 1.6 бензін, цэнтральны замок, літыя дыскі. Т. у Вілейцы 56261 (увечары і па выхадных цэлы дзень).
- А/м Мазда-626, 1985 г. в., 2.0Д. Т. у Маладзечне 61458.
- Ford-Sierra, 1984 г. в., 5 дзвярэй, патрабуецца касметычны рамонт салона і кузава, 1000 у. а., торг. Т. у Маладзечне 68176 (пасля 21^{00}).
- ГАЗ-24, газ-бензін, або мяняю на гараж. Т. у Маладзечне 73835.
- Літыя дыскі заводскія, б/у, ГАЗ-31024-029 R14. Т. у Маладзечне 76886.
- А/м Аўдзі-80, бочка, 1988 г. в., бензін, выдатны стан, растаможаны, 1 тыдзень з Германії. Т. у Смаргоні 55070.
- А/м МА353371-029, 1993 г. в., бартавы. Т. у Смаргоні 22991.
- Прычэп ЗІЛ, тэнтаваны. Т. у Маладзечне 50445 (пасля 17^{00}).
- Форд-Эскорт, 1991 г. в., 1.4GLX, сіні металік, велюр, люк, цэнтральны замок, 5-дзверны. Т. у Маладзечне 54160.
- А/м ФВ-Гольф-1, 1982 г. в., 1.6Д, 5-дзверны, новая гума, добры стан, т/а 2002 г., 900 у. а. Т. у Маладзечне 36280.
- Форд-Эскорт, 1991 г. в., 1.8Д, 5-дзверны, з Германії; гуму R14. Т. у Маладзечне 67270.
- ВАЗ-21093, 1993 г. в., 1540 у. а. Т. у Маладзечне 37863.
- Запчасткі да ЗАЗ-968 з дастаўкай. Т. у Маладзечне 99892.
- Масквіч-комбі, 1991 г. в., па запчастках. Т. у Маладзечне 77648.
- Форд-Сіеру, седан, 1990 г. в., 2.0і. Т. у Маладзечне 34096.
- Шкоду-Фаварыт, 1991 г. в., 1,3 л, 57000 км, 5КПП, 3 дні з Германії, ідэальны стан, 1400 у. а. Т. у Маладзечне 51216.
- Міні-трактар з прычэпам і навяснымі; ІЖ-2715 (абцас). Т. у Маладзечне 50532.
- Прычапное ВАЗ-21043. Т. у Маладзечне 64947.
- ВАЗ-21063, 1984 г. в., з Германії. Т. у Маладзечне 90412.
- ВАЗ-2107, 1995 г. в. Т. у Маладзечне 96385.
- Нісан-Сані, седан, 1994 г.экспл., 2.0 дызель; Форд-Мандэа, універсал, 1994 г. экспл., 1.8TDi – аўтамабілі толькі з Германії. Т. у Маладзечне 75205.
- Форд-Мандэа, 1994 г. в., GLX 1.8, КПП-аўтамат, кандыцыянер, ABS, ц/з, эл/пакет, 3600 у. а. Т. у Маладзечне 98149.
- VW-Гольф-1 па з/ч. Т. у Маладзечне 69958.
- VW-Джэту, 1989 г. в., 1.6 бензін, ідэальны стан, з Германії, цана дагаворная. Т. у Маладзечне 76670.
- Тэрмінова мапед Карпаты, нядорага, на хаду. Т. у Маладзечне 31795.
- А/м Форд-Сіера, 1.8ТД, 1991 г. в., нядорага. Т. у Маладзечне 31191.
- ЗІЛ-157, дызель, 500 у. а., або мяняю на Т-25; Масквіч-2140, 200 у. а., або мяняю на бульбакапалку. Т. у Вілейцы 74421, 63361.
- Форд-Арыён, 1992 г. в., газ-бензін. Т. у Маладзечне 33980.
- Грузавы а/м ІФА-50, у выдатным стане, або мяняю на л/а; прадам горны веласіпед, дрэваапрацоўчы станок. Т. у Маладзечне 37637.
- **А/М АЎДЗІ-80, 1987 г. в., 1.8 КАРБЮРАТАР, КОЛЕР БЕЛЫ, СІГНАЛІЗАЦЫЯ, ЛЮК, СТЭРЭА, ГОД З ГЕРМАНІІ, ДОБРЫ СТАН, 1800 у. а., ТОРГ. Т. у Маладзечне 76560.**
- А/м Форд-Сіера, 1987 г. в., седан, 2,0 л, ц/з, магнітола. Т. у Маладзечне 77942 (з 9^{00} да 17^{00}).
- М/а Таёта-Хаерс, 1994 г. в., 2.4Д, 12 месцаў; М-412, 1982 г. в., т/а 2002 г. Т. у Маладзечне 63308.
- ФВ-Транспарцёр, 1989 г. в., 1.6ТД, пасажырскі; Сеат-Ібіцу, 1992 г. в., 1.2Б, 3 дні ў РБ. Т. у Маладзечне 25231.
- Аўтамабіль Вольва-340 на з/ч, дакументы. Т. у Маладзечне 67971.
- Веласіпед горны, з/ч да Мазды-626, 1986 г. в. Т. у Маладзечне 62709.
- ВАЗ-2108, 1992 г. в., або мяняю на іншамарку. Т. у Вілейцы 58844.
- Мазду-323F, 1991 г. в. Т. у Вілейцы 56987.
- ЗІЛ-130, дызель, на хаду, без дакументаў, 400 у. а. Т. у Вілейцы 74421, 63314.
- М/а Т-4, 1992 г. в., 1.9Д, 3600 у. а. Т. у Вілейцы 53865.
- Шкоду-Фаварыт, 1993 г. в., 1.3 бензін, расход 4,5 л/100 км, нядорага, 3 дні з Германії. Т. у Вілейцы 58108.
- VW-Каравэлу, 1990 г. в., 1.6 турбадызель, 5 ст. КПП, 8 пасажырскіх месцаў, 5.12.2000 з Германії. Т. у Вілейцы 53516.
- Golf-2, дызель, 1985 г. в., 3 дзвярэй, родная фарба, выдатны стан; 1989 г. в., 5 дзвярэй, дызель. Т. у Вілейцы 53090.
- Мерседэс-Д, выдатны стан; Аўдзі-80, бензін. Т. у Вілейцы 57294.
- Л/а Гольф-2, 1.6Д, белы, 3-дзверны, 1100 у. а. Т. у Вілейцы 57799.
- ВАЗ-21011, на хаду, газ-бензін. Т. у Вілейцы 52114.
- Кузаўныя запчасткі да аўтамабіляў ВАЗ, Масквіч. Т. у Вілейцы 42256.
- Рэно-21, 1987 г. в., 1.7і, нядорага. Т. у Вілейцы 57530.
- А/м Аўдзі-80, 1986 г. в., 1.6Б. Т. у Маладзечне 71381.
- Форд-Эскорт, 1986 г. в., універсал, 1.6Д, нядорага. Т. у Маладзечне 69229.
- ВАЗ-2103, дакументы. Т. у Маладзечне 60639.
- А/м Форд-Транзіт, пасажырскі, 8 месцаў, 1990 г. в. Т. у Маладзечне 75489, 50237.
- А/м Фольксваген-Джэта, 1986 г. в., 1.6Б, 2 дзвярэй. Т. у Маладзечне 71381.
- ВАЗ-2105, 1993 г. в. Т. у Маладзечне 60082.
- ВАЗ-2105 на запчасткі. Т. у Маладзечне 71639.
- Мазду-626, 1991 г. в., 2.0 дызель, седан. Т. у Маладзечне 39315.
- А/м ЗІЛ-131Д. Т. у Маладзечне 21058.

КУПЛЮ

- Недарагую іншамарку. Т. у Вілейцы 53090.
- Дызельны рухавік для а/м ФВ-Пасат, з навясным абсталяваннем. Т. у Маладзечне 35016.
- Колы да а/м МАЗ-КамАЗ, можна б/у. Т. у Маладзечне 39407, 35595.
- Легкавы аўтамабіль, дызель, да 800 у. а. Т. у Маладзечне 69540.

ІНШАЕ

- Дам інфармацыю па рамонце трэшчын, зорачак на лабавым шкле аўтамабіляў. Т. у Маладзечне 39455, ГК №2, бокс 30.



НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

- Дом у в. Куранец Вілейскага р-на, калодзеж, гараж, лазня, склеп, хлеў, 30 сотак, 5 фруктовых дрэў, 5 хвілін пешшу ад прыпынку цягніка, побач прыпынак аўтобуса. Т. у Маладзечне 63026.
- Дачны ўчастак у в. Татаршчызна, 10,5 сотак, вагон–домік 3х8. Т. у Маладзечне 33578 (пасля 19–00).
- Аднапакаёвую кватэру, у цэнтры горада, нядорага. Т. у Маладзечне 33440 (пасля 17^{00}).
- Дом у Маладзечне або мяняю на кватэру. Т. у Маладзечне 27391 (з 18^{00} да 21^{30}).
- 2-пакаёвую кватэру, 49/30/6,5. Т. у Маладзечне 53557.
- Зямельны ўчастак у в. Рагазы, 0,15 га; гараж па вул. Міру. Т. у Маладзечне 52953, 64868.
- 4-пакаёвую кватэру ў 2-павярховым доме, асобны ўваход, пасля капрамонту, падлога — паркет дуб, жылая — 62,1, агульная — 82,5. Ёсць прысядзібны ўчастак, кладоўка, падвал, гараж. Т. у Вілейцы 56777 (пасля 18^{00}). Варыянты.
- Зруб 8х8. Т. у Вілейцы 53137.
- 3-пакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 53493.
- Гараж у ГК №1. Т. у Вілейцы 55996.
- Аднапакаёвую кватэру ў новым цагляным доме па вул. В. Гасцінец, 145а, пл. 38/18/9. Т. у Маладзечне 70345.
- Драўляны дом у Вілейцы, участак 15 сотак, гаспадарчыя пабудовы, лазня, тэлефон. Т. у Маладзечне 62624, 62482.
- Дом у в. Міхалішкі, Астравецкі р-н, 150 м², усе выгоды, гараж, гаспабудовы, 18 сотак. Т. у Астраўцы 27943.
- Дом у в. Гародзькі, Валожынскі р-н, 42/32,5 м², вада, тэлефон, абкладзены цэглай, вялікі хлеў, склеп, сад, 500 м да чыгуначнай станцыі, 20 сотак. Цана дагаворная. Т. у Валожыне 33214 (дам.), 33237 (раб.).
- 3-пакаёвы дом у в. Маліноўшчына. Т. у Маладзечне 20328.
- Дом (Нарач). Т. у Маладзечне 98769, 64697.
- Гараж на Лясных, ГК №5. Т. у Маладзечне 67044 (увечары).
- 2-пакаёвую кватэру, 2-гі паверх, 38 м², няма гарачай вады, газ-балон, + мэбля, крыху б/у + рамонт — 4300 у. а. Т. у Маладзечне 69388.
- 4-пакаёвую кватэру, агульная плошча 98,6 м², В. Гасцінец, 111-45. Т. у Маладзечне 50919. Т. у Мінску 266327, 228387.
- 3-пакаёвую кватэру. Т. у Маладзечне 52575 (раб.), Алег Дзмітрыевіч.
- Кватэру з частковымі выгодамі, па вул. Маркава, жылая — 20, агульная — 27. Т. у Маладзечне 68740 (увечары).
- Гараж у ГК №1. Т. у Маладзечне 76314.
- Зруб нядорага. Т. у Маладзечне 73627.
- 3-пакаёвую кватэру, 2-гі паверх, па вул. Л. Талстога. Т. у Вілейцы 57466.
- 2-пакаёвую кватэру з тэлефонам. Т. у Вілейцы 57850.
- 4-пакаёвую кватэру ў аднапавярховым цагляным доме, асобны выхад, гаспабудовы. Т. у Вілейцы 56161 або вул. Партызанская, 96-3.
- Тэрмінова нядорага 3-пакаёвую кааператыўную кватэру, выплачаную, 5 паверх, лоджыя; гараж. Т. у Вілейцы 58062 (пасля 15^{00}), або вул. Л. Талстога, 49-120 (у любы час).
- Дом у в. Івонцавічы, з усімі гаспабудовамі, 35 сотак зямлі, сад. Магчымы абмен. Т. у Вілейцы 58940 (пасля 19^{00}).
- 2-пакаёвую кватэру з выгодамі ў Вілейцы. Т. у Вілейцы 57233.
- Дом 10х14 на вываз. Т. у Маладзечне 52462.
- Аднапакаёвую кватэру па вул. Лібава-Роменскай, без выгод (халодная вада, каналізацыя), жылая 20 м², за 1350 у. а. Т. у Маладзечне 36922.

МЯНЯЮ

- 3-пакаёвую кватэру ў Беразіно, 47 м², 1-ы паверх двухпавярховага цаглянага дома, на кватэру ў Вілейцы. Т. у Вілейцы 57565, у Беразіно (01715) 55374.
- 2-пакаёвую кватэру па вул. Міру на 3-пакаёвую ў цэнтры з даплатай. Т. у Маладзечне 20477.
- Новы невялікі дом у вёсцы, 3 км ад Маладзечна, на кватэру або прадам; прадам жолабы вадасцёкавыя. Т. у Маладзечне 51224 (дам., пасля 19^{00}).
- Дом у Лебедзеве на дом у Вілейцы, Красным, Маладзечне або прадам. Т. у Маладзечне 67905.

НАЙМУ

- Сям'я найме 1-2-пакаёвую кватэру ў цэнтры. Т. у Маладзечне 73627.
- Найму дом. Т. у Вілейцы 55987.
- Найму 1-2-пакаёвую кватэру. Т. у Маладзечне 71381.



ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

- **ВЯСЕЛЬНЫЯ ЎБОРЫ:** модныя, элегантныя, новыя паступленні, вэлюм у падарунак. Т. у Маладзечне 39293.
- Вас запрашае **ВЯСЕЛЬНЫ САЛОН "РАКСАЛАНА"**. Вясельныя і вячэрнія ўборы, аксесуары. Нядорага. Гасцініца "Маладзечна", 1 паверх. Т. у Маладзечне 71676, 51070.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ, ВЯЧЭРНІЯ** ўбранні. Вялікі выбар. Нядорага. Т. у Маладзечне 50825.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ СУКЕНКІ** і аксесуары напракат і ў продажы. Т. у Маладзечне 68547, 64952.

ГРУЗАПЕРАВОЗКІ

- МАЗ з прычэпам да 20 т, РБ-СНД. Т. у Маладзечне 50055. Перавозка лесу. Т. у Маладзечне 64155. Ліц. АА №1-7338 МТіК ад 18.06.99 да 17.06.2004 г.
- **ГРУЗАПЕРАВОЗКІ. ТЭНТ 20 т. АДКРЫТАЯ ПЛАТФОРМА І САМАЗВАЛ. СНД І БЕЛАРУСЬ. Т. у Маладзечне 90556.** Ліц. АЕ №1-3681 МТіК ад 22.02.2000 да 21.02.2005 г.
- Грузаперавозкі РБ і СНД, 1-8 тон. Т. у Вілейцы 48212. Ліц. АЕ №1-3086 МТіК ад 26.12.1999 да 25.12.2004 г.

ІНШАЕ

- **РАМОНТ ТЭЛЕВІЗАРАЎ.** Ліц. №1244 МП РБ ад 05.02.1999 да 05.02.2004 г. **КУПІМ** на запчасткі тэлевізары, відэамагнітафоны, прыборы. Лямпавыя не купляем і не рамантуем. Т. у Маладзечне 34740.

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

БУД. МАТЭРЫЯЛЫ

- Плітку керамічную, камплектную. Т. у Вілейцы 55068 (з 18^{00} да 22^{00}).
- Цэглу чырвоную РКЗ, М-150, тэрмінова, нядорага. Т. у Маладзечне 71294 (удзень).
- Прафнасціл. Т. у Маладзечне 52637 (пасля 18–00).
- **ФУНДАМЕНТНЫЯ БЛОКІ (НЯДОРАГА). Т. у Маладзечне 71797, 74984.**

БЫТАВАЯ ТЭХНІКА

- КТ Гарызонт-655, новы. Т. у Маладзечне 69682.
- Тэлевізар, спадарожнікавую антэну. Т. у Маладзечне 51298.
- Тэлевізар Гарызонт-655, колер серабрысты, з тэлетэкстам; радыётэлефон Harwest-4,5 на 20-50 км. Т. у Маладзечне 62709.
- Муз/цэнтр Daewoo-717, 3 кампакты, дыст/кіраванне. Т. у Маладзечне 67598.
- Тэлевізар Гарызонт-655-і-5, 1,5 года б/у, 130000 руб.; пральную машыну-аўтамат Вірпул, б/у, 115000 руб.; халадзільнік Саратаў, б/у — 50000 руб.; халадзільнік Мінск-6, б/у, 40000 руб.; відэакамеру Sony, б/у, 160000 руб. Т. у Вілейцы 52878 (увечары).
- Газавую пліту Брэст, электрараспальванне, памер 60х60. Т. у Вілейцы 58933.
- Пральную машыну Indezit, 600 абаротаў, новая, 250 у. а. Т. у Вілейцы 52125.
- Тэлевізар Гарызонт, камп'ютэр Электроніка, прынтэр — нядорага. Т. у Вілейцы 55402.
- **ШВЕЙНУЮ МАШЫНУ З УСІМІ АПЕРАЦЫЯМІ, НОВУЮ. Т. у Маладзечне 51596.**
- Гарызонт-61ТЦ-525. Т. у Маладзечне 44131 (раб.), Саша.

МУЗІНСТРУМЕНТЫ

- Флейту. Т. у Смаргоні 36081.

МЭБЛЯ

- Новы мяккі куток; электрарухавік 4,0 кВт. Т. у Маладзечне 63840 (дам.).
- Мяккі куток, б/у, у добрым стане. Т. у Маладзечне 69084.
- Спальню Медуніца, новую; тумбу пад TV, б/у. Т. у Вілейцы 53829.
- Канапу-ложак, б/у. Т. у Маладзечне 62567.
- Кухню новую, Італія, 400 у. а., або мяняю на ВАЗ, Масквіч. Т. у Маладзечне 51781.

ЖЫВЁЛА

- Маладых козаў. Т. у Маладзечне 66663 (пасля 17^{00}).

ІНШАЕ

- У добрыя рукі гульні для IBM (3 CD):
  – Марскія прыгоды Барбі. Цэнтр забаў Караля-Льва – поўнасцю руская версія.
  – Tomb Raider III, Railroad Tycon II, Age of Empires, FIFA 99, SIN – поўнасцю рускія версіі.
  Т. у Маладзечне 39482.
- Кажух мужчынскі, чорны, 48-50 памер (выраб і пашыў Любані), мала б/у. Т. у Маладзечне 71116 (увечары).
- Тытан на цвёрдым паліве, новы, 50 у. а. Т. у Вілейцы 66327.
- Швейную нажную машыну FAF, Германія, нерабочая; Орша, рабочая. Т. у Маладзечне 50827.
- Бульбакапалку, аднарадную, прычапную, конную. Т. у Маладзечне 96737.
- Сячкарню, шыфер, дошкі. Т. у Маладзечне 63347.
- Шыньён-касу з натуральных валасоў, нядорага. Т. у Маладзечне 62620.
- Кацёл ацяпляльны КЧМ-3ДГ, чыгунны, 7-секцыйны, плошча ацяплення — 120-300 м³. Т. у Вілейцы 57275.
- Шубу з чарнабуркі. Т. у Маладзечне 53317.
- Ёмістасць з нержавейкі 1,6х1,2х0,8 м. Т. у Смаргоні 22444.
- Радыётэлефон на 20-50 км Harwest-4. Т. у Маладзечне (Пруды) 29123.
- Шапку мужчынскую з лісіцы і тхара, вельмі нядорага. Т. у Маладзечне 35149, 66538.
- Рогі аленя, вельмі вялікія. Т. у Маладзечне 42481 (раб.).
- Прапануем жалюзі вертыкальныя, гарызантальныя (устаноўка, абмер, абслугоўванне — бясплатна). Т. у Вілейцы 59223. Пасв. №11792 Вілейскага райвыканкома ад 17.02.1997 г.
- Радыётэлефон Санье CLT-75 км. Т. у Вілейцы 57799.
- Халадзільныя вітрыны, шафы, лары. Т. у Маладзечне 52462.
- Радыётэлефон Harvest-7, з гарантыяй, аксесуары. Т. у Маладзечне 69521.

- Ручны электраінструмент б/у: лобзік — 20 у. а., шліфмашынка — 20 у. а., піла цыркулярная — 40 у. а., фрэзерная машынка — 30 у. а. Увесь камплект — 100 у. а. Т. у Маладзечне 36009.

КУПЛЮ

- 4-ы том беларускай Энцыклапедыі (1997 г. выдання). Т. у Маладзечне 53841, 69667.
- Фотаапараты Зеніт, Масква, Зоркі, ФЭД і іншыя старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 65542.
- **ЛЕС-КРУГЛЯК, ДОШКУ НЕАБРАЗНУЮ. Т. у Мінску (017) 2841668.**
- Электрастанцыю, бензін або дызель, рухавік УД-15 або УД-25. Т. у Мінску 447940.
- Бронзавыя, фарфоравыя статуэткі, гадзіннікі, мэблю і інш., да 1950 г. Т. у Маладзечне 63275.
- Лак НЦ-218, 243. Т. у Смаргоні 53890.
- Чэкі "Жыллё". Т. у Смаргоні 32560.
- Мосцік да скрыпкі 4/4, падбароднік. Т. у Вілейцы 57565.
- **КАБАНА ЖЫВОЙ ВАГОЙ. Т. у Маладзечне 37046.**
- Камп'ютэр ЕС-18ХХ, Вектар, Нейрон, ДВК, Іскра, Байт, Карвет і інш., дорага. Т. (0172) 461591 (да 13^{00}, з 20^{00}).
- Пускацель, кантактар, аўтамат ВА, АЕ, АП, рэле, кнопкі ПКЕ, КЕ, ПКТ. Т. у Маладзечне 61207, пэйджэр 30020, аб. 267.
- Відэамагнітафоны: ВМ-12, ВМ-18; гульнявыя прыстаўкі: Вектар, Байт (можна ўсё ў няспраўным стане); фільтры да працівагаза; прыпой ПОС-61. Т. у Маладзечне 77282.
- Прафнасціл 75, даўжыня 6 м. Т. у Маладзечне 62914.

ІНШАЕ

- Помнікі з мармуровай крошкі. Якасць, рэальныя кошты. Маладзечна, вул. Лібава-Роменская, 46 (насупраць музея). Т. у Маладзечне 70656.
- Вазьму ў арэнду гандлёвую палатку. Т. у Вілейцы 58336 (з 10^{00} да 17^{00}), 55384.
- Возьмем у добрыя рукі дарослую сабаку пароды даберман-пінчэр, суку, чорнай масці. Т. у Маладзечне 63347.
- Самы шырокі выбар бланачнай прадукцыі, бухгалтарскіх кніг і бланкаў для арганізацый і прадпрымальнікаў. Вырабім бланкі па вашых узорах. Т. у Смаргоні 33077.
- Дапаможам вырашыць праблемы з лесам хутка і камфортна. Т. у Маладзечне 33788 (17^{00}–20^{00}).
- Шукаю рэпетытара па матэматыцы. Т. у Маладзечне 50619.
- У суд г. Маладзечна (вул. Партызанская, 4) паступіла заява аб прызнанні адсутным без вестак Георгія Расціслававіча Рагеля, 1964 года нараджэння, ураджэнца в. Дубіна, Валожынскага р-на, апошняе месца жыхарства: Маладзечна, вул. Янкі Купалы, 130а, 513. Просьба да ўсіх грамадзян і юр/асоб, якія маюць звесткі аб дадзеным грамадзяніне, паведаміць іх у суд на працягу двух месяцаў з дня публікацыі аб'явы.

ПАТРАБУЮЦЦА

- Замежнай фірме патрабуюцца супрацоўнікі. Т. у Мінску 2608756 (з 12^{00} да 20^{00}).

ШУКАЮ РАБОТУ

- Шукаю работу: камп'ютэрны набор і раздрукоўка, сканіраванне і распазнаванне тэкстаў, графічнае афармленне. Ад курсавых работ і этыкетак да рэкламы і брашур. Т. у Маладзечне 52637.
- Шукаю работу бухгалтара, стаж 3 гады. Т. у Маладзечне 51792.
- Шукаю работу па рамонце халадзільнікаў. Т. у Маладзечне 76721.
- Шукаю работу няні на вячэрні час. Т. у Маладзечне 76314.



Паварушы мазгамі, №36

Прывітанне!

Пасля перакладвання костак даміно фігура выглядае наступным чынам:

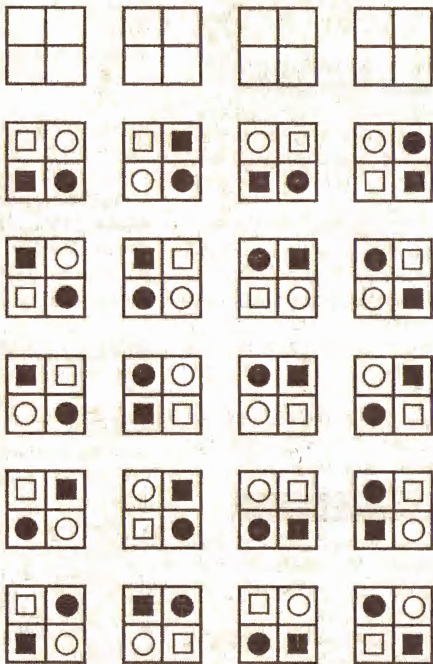
3	5	1
3		6
3	4	2

Правільна рашылі задачу: **Таццяна Абрамчук, Вольга Абушная, Андрэй Астапенка, Міхась Буневіч, Андрэй Буслаўскі, Віталь Бядрыцкі, Андрэй Васільчык, Міхаіл Гаруновіч, Анатоль Глінскі, Дзмітрый Грыбовіч, Дзмітрый Грышкевіч, Сяргей Дашыневіч, Наталля Дулько, Іван Жамойдзін, Кірыл Ждан, Таццяна Зянько, Андрэй Каваленак, Артур Капцюг, Марыя Капцюг, Юлія Каранюк, Саша Кендыш, Андрэй Кучко, Андрэй Кушнір, Мікалай Ліннік, Дзмітрый Лубнеўскі, Аляксандр Малевіч, Уладзімір Машко, Юра Машкоў, Вольга Мукрлановіч, Дзмітрый Пакладок, Уладзімір Пелюх, Артур Пісаронак, Наталля Прушак, Каця Северына, Аляксандр Серганоўскі, Леван Сласцён, Сяргей Смалонскі, Іван Спургяш, Алена Сташэўская, Вольга Страх, Мікалай Стрэж, Ігар Талецкі, Зоя Цэдрык, Сяргей Шафаловіч, Андрэй Шкет, Ганна Шыцік, Юрый Юхневіч, Ігар Якубовіч, Марына Яноўская, Кацярына Яхімовіч.**

Пераможцам латарэя прызначыла **Кацю Северыну** з Маладзечна. Кацярына, прыз чакае ў рэдакцыі!

Заданне наступнага тура.

Запоўні квадраты



Выходзячы з прынцыпу размяшчэння дадзеных элементаў, запоўні чатыры свабодных квадраты варыянтамі, якіх тут не хапае. Паварушы мазгамі!

Напішы адказы на паштоўцы і адпраў на адрас рэдакцыі. Падпішыся на паштоўцы. Сярод тых, хто знойдзе правільнае рашэнне галаваломкам, будзе разыграны прыз. Шчаслівым ўручым таксама дыплом. Не сярдуй, калі правільна адкажаш на заданне, а не знойдзеш прозвішча сярод прэтэндэнтаў на прыз. Проста ты даслаў рашэнне не на паштоўцы.



Варушыць з вамі мазгамі Якім ПЯРЭЧКА.

Гараскоп 18 – 24 снежня

Авен (21.03–20.04)

Давядзецца завяршыць шэраг доўгіх спраў. Але гэта не запатрабуе вялікіх намаганняў. У асноўным, перыяд спакойны, нават вялы.

Цялец (21.04–21.05)

Жанчыны–Цяльцы ў гэты перыяд будуць вылучацца павышанай агрэсіўнасцю. Гэта добра для бізнесу, але можа перашкодзіць у інтымных адносінах. Мужчыны ж, насупраць, будуць схільныя лёгка аддаваць заваяваныя пазіцыі.

Блізняты (22.05–21.06)

Некаторыя з вас, распешчаныя ў апошні час увагай і славай, могуць пацярпець невялікае фіяска. Будзьце асцярожныя пры перамовах: вы можаце перааацаніць уласныя магчымасці.

Рак (22.06–23.07)

Вы будзеце занятыя работай, якая "акупіцца" толькі праз месяц-другі, але яна таго вартая! Магчымыя значныя перамены ў сямейных і любоўных адносінах!

Леў (24.07–23.08)

18-21 снежня вы можаце нічога не прадпрымаць, а ў адказ атрымліваць кампліменты і прыхільнасць высокапастаўленых апекуноў. 21–24-га, насупраць, вы рызыкуеце зрабіць шмат няверных крокаў. Прыслухоўвайцеся да інтуіцыі.

Дзева (24.08–23.09)

Гавораць, што новыя справы лепш не пачынаць у панядзелак. Але менавіта 18-га снежня – самы спрыяльны дзень для ўступлення на пасаду, змянення бізнес-курсу і... прызнанняў у каханні.

Шалі (24.09–23.10)

Вам не вельмі шанцавала ў апошні час, таму пастарайцеся выкарыстаць гэтыя дні з максімальнай выгадай. Перыяд спрыяе для стварэння структур, умацавання становішча.

Скарпіён (24.10–22.11)

Адносна добры перыяд можа скончыцца зрывам 24-га снежня. Эмацыянальны цяжар, які вы будзеце праецыраваць на іншых, адштурхне ад вас навакольных. Пасядзіце ў гэты дзень дома.

Стралец (23.11–21.12)

Апошні тыдзень прабывання Сонца ў вашым знаку прынясе цэлы калейдаскоп падзей. Сцвярджэнне, што жыццё – рэч паласатая, вы адчуеце ў поўнай меры.

Казярог (22.12–20.01)

Узвышэнне аўтарытэту і прызнанне заслуг. Усе сардэчныя і інтымныя справы будуць адсунутыя дзеля кар'еры і бізнесу. Паспрабуйце заспакоіць блізкіх, што гэта – на іх жа карысць.

Вадалей (21.01–19.02)

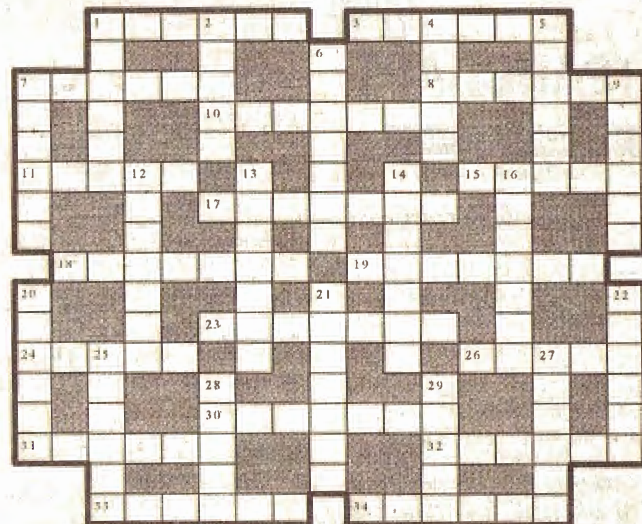
Магчымае нечаканае сумнае здарэнне, якае памяняе жыццё... да лепшага. Паспрабуйце ставіцца да ўсяго па–філасофску. Перыяд падарожжаў або паездак.

Рыбы (20.02–20.03)

Вашы фантазіі могуць панесці вас у такія завоблачныя вышыні, што тыя, хто застаўся на зямлі, гатовыя будуць адмовіцца ад далейшага супрацоўніцтва. Хаця ў вас ёсць усе шанцы дамагчыся вынікаў.

■ КРЫЖАВАНКА

Ірына САХАЦКАЯ.



Па гарызанталях: 1. Даўнейшая мужчынская і жаночая верхняя вопратка з доўгімі поламі. **3.** Унутраная гумавая абалонка шыны, мяча. **7.** Узброены атрад, які суправаджае каго–небудзь, што–небудзь. **8.** Птушка, якая носіць навіны на хвасце. **10.** Прадукт, прыгатаваны для піцця. **11.** Месца, дзе што–небудзь абламалася. **15.** Лішак грошай, які вяртаецца пры разліку. **17.** Вялікі, спецыяльна абсталяваны ўчастак сушы або мора для баявых вучэнняў. **18.** Абарончае збудаванне для ўкрыцця жывой сілы ад агню праціўніка. **19.** Вучнёўскі сшытак для запісу зададзеных урокаў і адзнак. **23.** Лячэнне ўнутраных хвароб лякарствамі, сывараткамі, электрычнасцю. **24.** Галоўная гераіня казкі Л. Кэрала. **26.** Збор дакументаў па якім–небудзь пытанні, справе, асобе. **30.** Той, хто водзіць каго–небудзь, дапамагае каму–небудзь ісці. **31.** Гульня ў пластмасавыя пласцінкі. **32.** Галаўны ўбор манарха. **33.** Стан баксёра ў час бою, калі ён пасля моцнага ўдару на працягу 10 секунд не можа падняцца. **34.** Тонкія драўляныя пласціны для абліцоўкі сталярных вырабаў.

Па вертыкалях: 1. Колючая зброя ў выглядзе клінка. **2.** Сакрэт. **4.** У касметыцы: слой накладзенага на твар лекавага саставу. **5.** Пісьмовы ці вусны зварот з заклікам да каго–небудзь. **6.** Асінавы лес. **7.** Падземная частка расліны. **9.** Аздоба, упрыгожанне (разм.). **12.** Даўнейшы шматмесны конны экіпаж на рысорах для перавозкі пасажыраў. **13.** Уяўны ўсёвылечны сродак (у алхімікаў). **14.** Гераічны, самаадданы ўчынак. **16.** Тонкая драўляная дошчачка для крыцця даху або для абівання сцен пад тынкоўку. **20.** Участак зямлі звычайна каля дома. **21.** Пень, вывернуты з карэннем, корч (разм.). **22.** Памяшканне з металічных прутоў для птушак і жывёлін. **25.** Настаяцель праваслаўнага манастыра. **27.** Сухія сцёблы злакавых раслін. **28.** Сіла, што падтрымлівае каго–небудзь, што–небудзь. **29.** Доўгая вяроўка з рухомай пятлёй на канцы для лоўлі коней і іншых жывёл.

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў №49

Па гарызанталях: 1. Касяк. 3. Ажына. 7. Ангар. 8. Вепр. 10. Тара. 12. Дом. 14. Табу. 15. Офіс. 17. Бор. 20. Град. 22. Акын. 23. Атрад. 24. Тавар. 25. Амега.

Па вертыкалях: 1. Канва. 2. Явар. 4. Жарт. 5. Аймак. 6. Чало. 9. Прага. 11. Аміяк. 12. Дуб. 13. Мор. 16. Агент. 18. Охра. 19. Ануча. 21. Дама. 22. Адам.

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Маладзечна - 01773, Вілейка - 01771, Смаргонь - 01592, Ашмяны - 01593, Валожын - 01772, Мядзел - 01797, Астравец - 01591, Мінск - 017(2)

Рэгіянальная газета

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Дзмітрый ХАРЫТОНАЎ, Ігар ВЕЙС, фірма «ФАВАРЫТ». Пасведчанне № 227.
Галоўны рэдактар **Аляксандр МАНЦЭВІЧ**.

Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёна і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. Тыраж **7520 экз.** Індэкс **63212** (індывідуальная падпіска), **63369** (ведамасная падпіска). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі.
№50 (295) 15.12.2000. Друкарня «Перамога», 222310, Маладзечна, вул. Таўлая,11. Зак. №. Падпісана ў друк у 13.00 14.12.2000

Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.
ТЭЛЕФОНЫ/ФАКС: (01773) 6-96-67, 5-38-41.
E-mail: region_news@irex.minsk.by

ПРЫЁМ ДРОБНЫХ АБ'ЯЎ
Маладзечна: Вялікі Гасцінец, 68а. **Тэл. 69667, 53841.**
Вілейка: гасцініца "Вілія", капіравальны цэнтр "Парус". **Тэл. 55194, 55284.**
Смаргонь: Рэдакцыя "Новай газеты Сморгони", вул. Танкістаў, 8. **Тэл. 33077, 34353.**

Разліковы рахунак №3012164030006 у аддзяленні Белзнешэканамбанка ў Маладзечне, код 211, атрымальнік рэдакцыя «РГ»